

■ Віншаванні Прэзідэнта

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла з Пасхай.

«Сардэчна віншую Вас з Пасхай — вялікім святам перамогі веры і жыцця, якое нясе радасць і надзею людзям. У гэты дзень асабліва ярка праўляецца непарыўнае духоўнае адзінства славянскіх народаў, у аснове якога ляжыць агульная гістарычная, культурная і рэлігійная спадчына. Уваскрэсенне Хрыстова як сімвал усепераможнай любові ўмацоўвае беларусаў і расіян у імкненні рабіць дабро ў сваёй Айчыне і сваім доме», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што дзейнасць Рускай Праваслаўнай Царквы, накіраваная на ўмацаванне хрысціянскіх традыцый у сучасным грамадстве, адыгрывае важную ролю ў забяспечэнні сацыяльнай стабільнасці і згоды ў праваслаўным свеце, неад’емнай часткай якога з’яўляюцца нашы краіны.

«Няхай свята пасхальных дзён стане для Вас, Ваша Свяцейшага, крывіцай душэўных сіл і стваральнай працы. Зычу Вам здароўя, многіх і плённых гадоў, аптымізму і дабрабыту», — пажадаў Прэзідэнт Беларусі.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў з Пасхай Вярхоўнага Патрыярха і Католическае ўсіх армян Гарэгіна Другога.

Кіраўнік дзяржавы сардэчна падзякаваў Яго Свяцейшаву за цёплыя словы віншавання са светлым святам Уваскрэсення Хрыстова.

«Перакананы, што Вашай працай і надалей будуць вяршыцца добрыя справы, мацнець і развівацца сяброўства і довер паміж народамі Беларусі і Арменіі, заснаваныя на агульных хрысціянскіх каштоўнасцях, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Прыміце, Ваша Свяцейшага, самыя шчырыя віншаванні з Пасхай і пажаданні добрага здароўя, заступніцтва і дабрадзейнага дапамогі Божай у прадаўжэнні дзейнасці духоўных айцоў Першапрастоўнага Святога Эчміядзіна».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

У БЕЛАРУСІ ПАБУДУЮЦЬ ЗАВОД ПА ВЫПУСКУ ЛЕГКАВЫХ АўТАМАБІЛЯў СУМЕСНА З КІТАЙСКОЙ GEELY

Інвестыцыйны праект па будаўніцтве ў Беларусі сумесна з кітайскай карпарацыяй Geely завода па выпуску легкавых аўтамабіляў плануецца рэалізаваць да 2015 года.

У час рабочай паездкі па Мінскай вобласці 12 красавіка вытворчую пляцоўку ААТ «Барысаўскі завод «Аўтагідратэхнічны», дзе плануецца збіраць легкавыя аўтамабілі, наведаў прэм’ер-міністр Міхаіл Мясніковіч.

«Сумесна з кітайскай карпарацыяй Geely плануецца рэалізаваць інвестыцыйны праект па зборы 10 тыс. аўтамабіляў з СКД камплектаў, — адзначыў у прэс-службе. — З 2012 па 2015 год плануецца пабудавать новы завод вытворчай магутнасцю да 60 тыс. легкавых аўтамабіляў, а ў 2015—2016 гадах дзвесці магутнасць завода да 120 тыс. аўто».

Прэм’ер-міністр разгледзў пытанні дагаворных адносін, пастаўкі абсталявання, сертыфікацыі аўтамабіляў.

Кіраўнік урада таксама наведаў ААТ «Барысаўдрэў», — Тут рабочыя выказалі незадаволенасць нізкай зарплатай, але ў большай ступені калектывы занепакоены перспектывай прадпрыемства, якое знаходзіцца ў складанай эканамічнай сітуацыі», — расказаў у прэс-службе. Міхаіл Мясніковіч сумесна са старэйшай Мінскага аблвыканкама Барысам Батурам, кіраўнікам канцэрна «Беллеспаперапрам», камерцыйных банкаў і іншымі зацікаўленымі разгледзлі асноўныя пытанні, якія датычацца развіцця прадпрыемства.

«Новая вытворчасць драўнянавалакністых пліт МДФ прадукцыйнасцю 60 тыс. куб.м у год павінна быць уведзена, — дадаў у прэс-службе. — У тым ліку будзе прафінансавана перааснашчэнне фанернай вытворчасці, будаўніцтва кацельні». Кіраўніку канцэрна «Беллеспаперапрам» Уладзіміру Шульгу давялося выслухаць шмат крытыкі. Прэм’ер-міністру на працягу тыдня будзе прадстаўлены на зацвярджэнне па крокава графік завяршэння ўсіх работ і ўдакладнены бізнес-планы.

■ Занятасць

НЕ ТРЭБА ЧАКАЦЬ, ПАКУЛЬ ПРАЦА ДА ЦЯБЕ САМА ПРЫЙДЗЕ

Для таго, каб чалавеку адчуваць сябе ўпэўнена ў жыцці, яму неабходна мець працу, дом ды сям’ю. Сёння паразважаем трохі пра адзін з гэтых складнікаў — працу. Як зараз людзі ставяцца да кар’еры? Якім чынам працадаўцы шукаюць сабе работнікаў? Што рабіць, калі вы страцілі працу? Гэтыя пытанні карэспандэнт «Звязды» задаў Юліі САХАРАВАЙ, дырэктару па развіцці рэгіянальнага бізнэсу расійскай кампаніі HeadHunter, якая дапамагае ў пошуку працы і найму работнікаў, і Святлане ШАПАРАВАЙ, дырэктару сайта RABOTA.TUT.BY.

КАР’ЕРА — ГЭТА НЕ ХАДЖЭННЕ ПА ГАЛОВАХ

— Рэжымінг — гэта падбор персаналу, — пачала з тлумачэнняў Юлія Сахарова. — Страшна тут нічога няма. Больш страшна тое, як людзі ставяцца да кар’еры. Быў перыяд, калі лічылася, што кар’ера — хаджэнне па галовах, абавязкова вертыкальны рост, ахвяраванне ўсім на свеце дзеля таго, каб атрымаць нейкія лішнія грошы. Зараз стаўленне да кар’еры насамроч вельмі змянілася: з’явілася паніцце і гарызантальнай кар’еры. Ёсць розныя мадэлі кар’ернага росту: змяня, лясвіца і іншыя. І чалавек пераходзіць або ад адной ступені да другой, або ад адной кампетэнцыі да іншай. Можна не змяняць пасаду, але станавіцца больш прафесійным.

МАЛАДЫЯ ХОЧУЦЬ ЦІКАВУЮ ПРАЦУ

«Зараз да вертыкальнай кар’еры ўвогуле змяняецца стаўленне, — лічыць Юлія. — Але ж займацца кар’ерай — гэта як зубы чысціць, гігіенічны фактар. Новы этап звязаны з тым, што прыйшоў на рынак праца «пакаленне Y». Людзі, якія нарадзіліся ў 90-я гады, маюць зусім іншы пыход. Вертыкальная кар’ера іх цікавіць у меншай ступені. Ім больш цікава гарызантальная кар’ера ці праца як спосаб атрымання новых эмоцый. Яны патрабуюць: «Зрабіце мне цікава!». Гэта ні лепш, ні горш — гэта рэальнасць. І на гэты працы гэта вельмі слаба ўплывае».

НОВЫ ТРЭНД — ЛАЯЛЬНАСЦЬ ДА ПРАЦАДАУЦЫ

«Паўсюль — думаю, што і ў вас таксама — патрабуюць вялікай прадукцыйнасці працы. І імкненне павялічваць эфектыўнасць працы выліваецца ў такія трэнды, як праца з прычынненнем патрэбнага персаналу, утрыманнем каштоўнага персаналу і каб гэты персанал быў лаяльным да кампаніі. Але сама па сабе лаяльнасць яшчэ нічога не значыць. Больш важная ўцягнутасць персаналу ў працоўны працэс, калі праўляецца ініцыятыва і прыкладнацца дадатковыя высілкі. Менавіта яны ўплывае на канчатковы вынік і эфектыўнасць працы».

БАЛАС ПРАЦЫ І ЖЫЦЦЯ

«Да крызісу, згодна з расійскімі даследаваннямі, галоўным для людзей былі грошы. Зараз жа людзі, — лічыць Юлія Сахарова, — перасталі баяцца страціць працу. Няма ўжо таго, што людзі гатовы працаваць кожнай заўгодна — толькі б ім больш грошай паліці. А ў 2010-2011 гадах

з’явілася такая тэндэнцыя — хочацца, каб праца падабалася, каб яна захапляла, каб яна была творчай, каб нейкі сэнс мела. На першае месца выходзіць баланс паміж асабістым жыццём і працай, шчасцем ад задаволенасці ёю».

СТРАЦІЛІ ПРАЦУ — НЕ СЯДЗІЦЕ НА МЕСЦЫ

«Калі вас скарацілі, не трэба ўпадаць у дэпрэсію і думаць, што вы кепскі работнік, — упэўняе Юлія. — Бо звальненне адбываецца часта не з-за таго, што дрэнна працуеш, а таму што закрыўся новы інвестыцыйны праект і трываць цябе ўжо не на кішні (ты мала прапрацаваў — таму цябе і скарачаюць, а не таго, хто працуе даўно). Адразу трэба рабіць рэзюме, абавязкова ў інтэрнце. Трэба падумаць, можа, вы хочаце змяніць прафесію, можа, вы маеце яшчэ нейкія навыкі. Тады можа зрабіць некалькі рэзюме з рознымі акцэнтамі. А можна пайсці павучыцца, перакваліфікавацца. Нельга баяцца пайсці на нейкую іншую працу: галоўнае, каб вы не чакалі, пакуль да вас праца прыйдзе сама. Ёсць магчымасць хоць куды-небудзь уладкавацца — калі ласка. А пасля, можа, пашанцуе. Аднак ты за гэты час не будзеш сядзець без грошай. Можна паехаць у іншы горад».

Тое самае падвяржэае і беларускі эксперт Святлана Шапарова: «У Беларусі таксама зараз людзі сталі часцей гатовыя да пераезду на новае месца працы. Калі ж чалавек не працуе 9 месяцаў, то пры прыёме на працу ён павінен быць гатовы да пытанню працадаўцы: чым ён займаўся ўвесь гэты час і чаму не быў працаўладкаваны».

Іншымі словамі, трэба займаць актыўную пазіцыю: не чакаць, што хтосьці табе штосці прапануе, а рабіць што-небудзь самастойна.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Прыёмы падбору персаналу:

- 1 Выкарыстанне кейсаў ці прафесійных тэстаў.** Чалавеку прапаноўць нейкія рабочыя сітуацыі і той павінен раскажаць, як бы ён рэагаваў. Так працей выбраць добрых спецыялістаў. І не толькі з вялікім вопытам, але і маладых зорак, якія нестандартна адказалі на пытанне.
- 2 Занят партфоліа:** чалавек паказвае, чым ён займаўся раней, даказвае свой прафесіяналізм.
- 3 Відэаінтэр’ю.** Але там трэба вельмі выразна ўсё расказаць без «я нарадзіўся...» Каб усё тчылася вашых прафесійных якасцяў.
- 4 Аўлайн-кірмашы вакансій.** Сутнасць ў тым, што традыцыйны спосаб пошуку працы і прыёму на працу — кірмаш вакансій — адбываецца ў рэальным часе ў інтэрнце. Зараз стыль такі, што людзі не вельмі хочуць кудысьці хадзіць. Ім працей усё зрабіць праз інтэрнат.
- 5 Арганізацыя нішавых сайтаў:** асобна для медперсаналу, праграмістаў ці яшчэ каго.
- 6 Акцыі на айпадах для студэнтаў.** Нейкія акцыі і прапановы аб стажыроўках. А інфармацыю можна паглядзець на айпадах; паклікаць, паглядзець каршыні, можа, нейкія гульні. Правадзяцца яны ў патрэбных працадаўцам ВНУ.

■ Фінансы

ГЛАБАЛІЗАЦЫІ КРЫЗІС, ЯК КАТУ МАСЛЕНЦА?

Усе тры асноўныя замежныя валюты на гэтым тыдні ўпалі ў параўнанні з нацыянальнай валютай.

Так, долар патаннеў на 100 рублёў (мінус 1,2%) да 8030. Яго супернік еўра — на 70 рублёў (мінус 0,7%) да 10580. А расійскі рубель — на 3,5 (мінус 1,3%) да 272,5.

Аднак знізілася не толькі кошта валют. У Еўропе сталі менш давяраць нямецкім дзяржаблiгацыям. Славутыя сваёй надзейнасцю аблігацыі страцілі попыт з боку інвестараў. Пра нейкую катастрофічную сітуацыю кажаць пакуль нельга, але падзея не зусім звычайная. Большы неспакоей (прынамсі, асабіста ў мяне) выклікае іншая навіна: газета The Wall Street Journal прааналізавала 486 амерыканскіх кампаній, якія ўжо апублікавалі фінансавыя справаздачы за 2011 год. Рэч у тым, што вынікам аналізу стала заява, быццам буйныя (падкрэсліваю гэта слова) кампаніі з поспехам перажылі самую глыбокую рэцэсію з часоў Другой сусветнай вайны. Меншым жа падпрэмыствам становіцца ўсё складаней канкураваць і прыцягваць фінансаванне. Лепш за ўсіх сябе і ў крызіс, і калі ён пачаў мякчэць, адчуваці і адчуваюць кампаніі, якія маюць транснацыянальны характар. Калі іх прыбыткі зніжаюцца на радзіме, то вырастаюць за мяжой. І наадварот. Бывае, што і адначасова прыбыткі растуць. А падчас усюго гэтага «загібоўца» невялікія канкурэнты. У выніку мы маем настолькі звязаныя паміж сабою эканомікі краін свету, што крызісам і здзіўляюцца няма чаго...

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

АБЗАЦ

Цэнтральныя дзіцячы парк імя Горкага і Парк культуры і адпачынку імя Чалюскінцаў 14 красавіка (субота) адкрываюць сезон атракцыйна. З гэтай нагоды 15 красавіка ў парку імя Чалюскінцаў (з 15 да 16 гадзін) і ў парку імя Горкага (з 14 да 16 гадзін) арганізуецца канцэртныя праграмы. 14 красавіка пачынае сваю сезонную працу танцавальная пляцоўка ў парку імя Чалюскінцаў.

Беспрацоўныя жанчын, зарэгістраваныя ў дзяржслужбе занятасці, на 1 красавіка г.н. галічваліся ў Беларусі 15,6 тыс. чалавек. Па звестках спецыялістаў упраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, за сакавік колькасць беспрацоўных жанчын зменшылася ў цэлым па рэспубліцы на 0,3 тыс. чалавек.

Калі кіроўца не наступіў дарогу машыне хуткай меддапамогі, яму пагражае штраф да мільёна рублёў і пазбаўленне права на кіраванне транспартным сродкам да года, нагаду ўчора в.а. начальніка аддзела па атгяціі і прапагандзе ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Дзмітрый Максіота падчас правядзення прафілактычных акцыі «Саступі дарогу «хуткай дапамозе». Летась у Мінску здарылася 11 ДТП з удзелам машын хуткай дапамогі, у якіх пацярпелі зшэц работнікаў медыцынскай службы

ПОЎНЫ АБЗАЦ

Брытанская кандытарская кампанія McVities устанавіла ў офісным будынку ў Лондане ліфт, на сценах якога размешчана 1 325 кекаў. Кампанія разлічвае, што людзі, якія тут працуюць, будуць каштаваць кекасы брэндэў Jaffa Cakes і такім чынам пазнаёмяцца з іх асартымантам. Галоўны менеджер кампаніі Філіпа Тыллі заявіла, што гэтая акцыя «з’яўляецца ідэальным спосабам прынесці крыху радасці ў напружаную працу офісных работнікаў».

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

У МІНСКУ АДКРЫЎСЯ ЦЭНТР СУПРАВАДЖЭННЯ КЛІЕНЦКІХ АПЕРАЦЫЙ БПС-АШЧАДБАНКА

ЦСКА «Цэнтральна-Еўрапейскі» — гэта першае банкаўскае структурнае падраздзяленне падобнага тыпу і маштабу не толькі ў Рэспубліцы Беларусь, але і ва ўсіх даччыных банкаў групы «Сбербанка» Расіі.

Цяпер, калі аперацыйная функцыя ўсіх падраздзяленняў перадаецца ў спецыялізаваны цэнтр, банкаўскія аддзяленні будуць мець больш часу для непарасядня дзейнасці — продажу банкаўскіх прадуктаў і абслугоўвання кліентаў. Хутка на постсаветскай прасторы такія цэнтры пачнуць з’яўляцца ў кожнай буйной фінансавай арганізацыі.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

ТРАВА ГАРЫЦЬ НАВАТ У СТАЛІЦЫ

Тры выпадкі загарання сухой травы на працягу менш як адной гадзіны зафіксавалі сталічныя пажарныя.

Паводле інфармацыі Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС, калі сухая трава «палыхнула» на плошчы 200 «квадратаў» на тэрыторыі УП «Зелянбуд» Заводскага раёна, стварылася нават пагроза прыватным жылым дамам па вуліцы Ельскай. А калі загарэлася трава на плошчы 150 квадратных метраў на тэрыторыі таго ж аб’екта на вуліцы Машынабудаўнікоў, пад пагрозай аказалася ўжо АЗС. Яшчэ гарэла трава ў Цэнтральным раёне па вуліцы Ржавецкай — на тэрыторыі геалагічнага запаведніка «Лебядзіны». Ва ўсіх выпадках прычынай названа неасцярожнае абыходжанне з агнём неўстаноўленых асоб.

Сяргей РАСОЛЬКА

КАНТРАБАНДА — НА МІЛЬЯРДЫ

Каля вёскі Оттуш Маладзечскага раёна, паблізу мяжы з Украінай, супрацоўнікі міліцыі, ДАІ і КДБ затрымалі аўтамабіль 34-гадовага непрацоўнага брастаўчыніна, які перавозіў адзене імпартнай вытворчасці без дакументаў. Кошт тавару перавышае 2,5 мільярда рублёў. А вось легальнасць набывання нічым не пацверджана. Тавар канфіскаваны, праводзіцца праверка.

Яна СВЕТАВА

ЗАГІНУЛІ НА ПРЫСЯДЗІБНЫХ УЧАСТКАХ...

Дзве падобныя трагедыі на працягу некалькіх гадзін адбыліся ў Стаўбцоўскім раёне: тут з-за выпальвання сухой травы загінулі пенсіянеры. А наступным днём бяда паўтарылася: загінула яшчэ адна пенсіянерка, а пенсіянер атрымаў моцныя апекі...

ФАКТЫ

Напачатку ў 14.30 выклік наступіў у вёску Кучуны — на вуліцу Зарэчную. — паведаміў «Звязды» галоўны спецыяліст цэнтра прапаганды і навучання пры Мінскім абласным упраўленні МНС Аляксей Рак. — На месцы пажарныя разлікі застелі гаронне травы на плошчы 200 квадратных метраў на прысядзібным участку. У выніку загарання загінула пенсіянерка 1934 года нараджэння, жыхарка Мінска, якая пражывала ў дачным доме. Жанчына вырашыла навесяці парадка на сваім участку...

Праз некалькі гадзін у суседняй вёсцы Боханы пажарныя разлікі ўжо тушылі траву на плошчы 100 квадратных метраў на прысядзібным участку па вуліцы Школьнай. Пасля 17 гадзін быў знойдзены грамадзянін 1948 года нараджэння... Чалавек моцна абгарэў. Літаральна праз суткі ў вёсцы Пагарэлае на пажары загінула жанчына 1929 года нараджэння. Пенсіянерка вырашыла спаліць смецце. Верагодна, пад моцным парывам ветру полымя распаўсюдзілася па ўсім прысядзібным участку... І практычна адначасова загарэлі смецце і сухая трава ў садаводчым таварыстве «Нёман-94». Пацярпелы пенсіянер 1941 года нараджэння, дачнік-мінчанін. У цяжкім стане яго даставілі ў бальніцу...

Р.С. Паводле інфармацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, толькі за адной суткі ў краіне зафіксавана 11 выпадкаў загарання сухой расліннасці на агульнай плошчы больш за 60 гектараў...

Сяргей РАСОЛЬКА

■ Прафсаюзная трыбуна

НАВУЧАННЕ СТУДЭНТАЎ — РАБОТА, ЯКАЯ ПАВІННА ЗААХВОЧВАЦА...

Якія праблемы найбольш актуальныя для студэнтскай моладзі ў Беларусі, Расіі і ва Украіне і што могуць зрабіць прафсаюзы для сацыяльнай падтрымкі студэнтаў? Гэта спрабавалі высветліць лідары студэнтскіх прафсаюзаў трох краін, якія ўпершыню разам сабраліся ў Мінску. У поље зроку старэйшых прафсаюзаў трапілі як пытанні стыпендыяльнага забяспячэння студэнтаў, так і пытанні іх аздаptaлення, забяспячэння інтэрнатамі, прадастаўлення льгот на праезд, пытанні падтрымкі студэнтаў, якія навуцаюцца за ўласныя сродкі, і многія іншыя...

Па словах старшын Студэнтскага каардынацыйнага савета Агульнарасійскага прафсаюза адукацыі Уладзіміра МАРЧААНКІ, у Расіі год таму быў створаны грамадска-экспертны савет па пытаннях студэнтаў чужы краіны па адукацыі Дзяржаўнай Думы РФ, куды увайшлі як прадстаўнікі вядучых студэнтскіх арганізацый, так і прадстаўнікі рэктарата.

— Экспертны савет стаў аўтарытэтная дыскусійнай пляцоўкай па самым шырокім коле пытанняў, а мы — раўнапраўнымі партнёрамі ў працэсе падрыхтоўкі заканадаўчых дакументаў. Студэнты

даюць экспертную ацэнку ўсім законапраектам, якія тычацца адукацыйнага працэсу і рэалізацыі моладзевых палітыкі, удзельнічаюць у грамадскіх і парламенцкіх слуханнях, праводзяць «круглыя сталы»... Фактычна мы выступаем сёння не ў ролі тых, хто даганяе, а ў ролі тых, з чым меркаваннем заканадаўцама даводзіцца лічыцца. Так, пры рабоце над праектам Закона «Аб адукацыі», які рыхтуецца зараз да ўнясення на разгляд Дзяржаўнай Думы, экспертны саветам па пытаннях студэнцтва было ўнесена больш як 80 пытанняў. Шчыра кажучы, папулісцкія лозунгі кшталту «Давайце павялічым памер студэнтскіх стыпендыяў у 10 разоў» прафсаюзы не падтрымліваюць, паколькі мы добра разумеем, што для гэтага адсутнічаюць эканамічныя перадумовы. Але ў законапраекце ўпершыню занатаваны, што памер акадэмічнай стыпендыі будзе прывязаны да мінімальнага памеру аплаты працы ў краіне. Фактычна навучанне студэнта дзённага аддзялення з’яўляецца асаблівым відам работы (нахляі і без страхавых адлічэнняў), і нават Закон «Аб прафсаюзах» адносіць студэнтаў да катэгорыі работнікаў.

Сёння мы ставім задачу пераўтварыць стыпендыю з формы матэрыяльнай падтрымкі навучэн-

скай моладзі ў фактар стымулявання студэнтаў да лепшых вынікаў і ў адукацыйнай, і ў грамадскай, і ў навуковай рабоце. І пэўны досвед у гэтым пытанні ўжо ёсць. Так, летась адначасова з вызначаным павелічэннем стыпендыі для ўсіх студэнтаў дзяржавай былі выдаткаваны дадатковыя сродкі ў памеры 3 млрд рублёў (гэта прыкладна 50 млн долараў) на выплату павышаных акадэмічных стыпендыяў студэнтам, якія дабіліся асаблівых вынікаў у пэўных відах дзейнасці: або ў адукацыйнай, або ў спартыўнай, або ў навукова-даследчай, або ў грамадскай. І прыкладна 10% ад агульнай колькасці студэнтаў атрымалі сур’ёзныя даплаты да стыпендыі: калі базавая стыпендыя складае 1 100 рублёў, то надбаўка да стыпендыі складала ад 8 да 9 тысяч рублёў. Пагадзіцца, што гэта добры стымул для моладзі...

Дарчы, сёння ў Расіі разгарнулася дыскусія па пытаннях новай сістэмы заказу спецыялістаў, а працей кажучы, разглядаецца магчымасць частковага вяртання да сістэмы размеркавання выпускнікоў. Маўляў, так адначасова ўдасца падтрымаць маладымі кадрамі расійскія рэгіёны, у тым ліку Сібір і Далёкі Усход, а з іншага боку, вырашыць праблему працаўладкавання маладых

спецыялістаў, якія не маюць стажу работы. Нашы суседзі прапаноўць устанавіць тэрмін работы па размеркаванні ад 1 да 3 гадоў. Прадугледжваецца таксама і магчымасць адмовіцца ад размеркавання, але ў гэтым выпадку выпускнік абавязаны будзе выплаціць сродкі, укладзеныя ў яго навучанне, у двойным памеры на працягу трох гадоў пасля заканчэння навучання.

Прадстаўнікі студэнтскага экспертнага савета лічаць, што ў вяртанні да сістэмы частковага размеркавання ёсць сэнс, але толькі пры захаванні наступных умоў. Адна з іх — гэта дастатковае стыпендыяльнае забяспячэнне, якое дазволіць студэнтам не сумішчаць сваё навучанне з працай. Абавязковай умовай з’яўляюцца таксама прадастаўленне маладым спецыялістам па месцы работы жылля і дастойнай аплаты іх працы. У Беларусі, як вядома, забяспячэнне маладых спецыялістаў, якія працуюць па размеркаванні, жылём з’яўляецца правам, а зусім не абавязкам наймальніка, але і вяртаць за сваё навучанне грошы ў двойным памеры тых, хто адмовіўся ад работы па размеркаванні, на шчасце, не прымушчана...

Надзея НІКАЛАЕВА

■ Свая справа

ПРЫВАТНІК ДЗЯРЖАВУ НЕ НАКОРМІЦЬ? СПРЭЧНАЕ ПЫТАННЕ!

3 Васілём Васільевічам дамовіліся ўдакладніць па тэлефоне некаторыя звесткі пра гаспадарку ўвечары, пасля заканчэння рабочага дня. Гэта аказалася магчыма толькі ў 22 гадзіны. Менавіта ў гэты час кіраўнік фермерскай гаспадаркі «Вілія-агра» прыехаў з поля дадому і сказаў, што можа адказаць на званок хатняга тэлефона. Першае, што захацелася спытаць: «А ў колькі ж ваш працоўны дзень пачынаецца?» «У сем», — быў адказ.

Сапраўды, цяпер жа «самая» пасяўная. Трэба як след падрыхтаваць глебу, не ўпусціць аптымальныя тэрміны саўбы кожнай культуры. У гэтым годзе агульнае поле «Вілія-агра» прырасло амаль паўсотняй гектараў зямлі. І цяпер яно складае 1260 гектараў — сярэдня па памерах калгас савецкай пары. Нядаўна на працу ў фермерскую гаспадарку ўзялі агранома. Растуць плошчы, а з імі і задачы, у тым ліку па аптымальным кіраванні гаспадаркай.

...А пачыналася ўсё ў 2003 годзе, калі былі калгас «Усход» Кобрынскага раёна фактычна прыйшоў у заняпад. На гэтых землях і была зарэгістравана фермерская гаспадарка. У спадчыну новаму гаспадару дасталіся палі з бур'яном і кустоўнем, жывёлагадоўчыя памяшканні, на якіх дзе-нідзе правальваліся стрэхі. Нават мясцовыя жыхары не раз гаварылі Васілю Новіку, што неспаспешную ношу ён узваліў на плечы. Хіба можна вярнуць да жыцця тое, што не проста развалена, а амаль што ў зямлю закапанана? Ён сказаў, што можна. Яму не верылі. Заставалася адно — даказаць справой.

Насельнікі фермы.

Купілі восем пакрытых цялушак і пакрытымі трактар МТЗ. Вось з гэтай маёмасці і пачыналі развіваць сваю вытворчасць і эканоміку. Тады было яшчэ цяжэй, і працоўны дзень заканчваўся яшчэ пазней. Толькі Новік рашыў не здавацца, даказаць найперш сабе, а потым і іншым, што на зямлі можна дабіцца поспеху, калі да яе ставіцца па-гаспадарску. Месцічы глядзелі, чакалі, цягнулі час... а потым паціху пайшлі ўладкоўвацца на працу да новага фермера.

Цяпер яго калектыву складаеца з 44 работнікаў. Гэта механізатары, жывёлаводы, работнікі сістэмы грамадскага харчавання. Гаспадарка мае ўвесь неабходны набор тэхнікі, якую набывалі як за свае сродкі, так і па лізіngu (значыць, з дапамогай дзяржавы). На палы вырошчываецца бульба, капуста, буряк, морква,

кукуруза, збожжавыя, ёсць яблыневы сад, а цяпер яшчэ разбілі плантацыю пад бульку.

Статак буйной рагатай жывёлы налічвае 360 галоў, з іх 100 дойных кароў. Малако здаюць на Кобрынскі малочны камбінат. З часам пабудавалі сваё аградоўнінашховішча, дзе можна захоўваць вітамінны тавар доўга і без страт. У райцэнтры ўзводзіцца крама па продажы сельгаспрадукцыі.

А кірункам развіцця «Вілія-агра» кіраўнік гаспадаркі выбраў грамадскае харчаванне, аграгурызм. Да аграгурызцкага руху ў нашай краіне яны з жонкай Аленай прыгледзіліся даўно. І ў сабе падбіралі мясцінку. Найбольш прыдатным падлося ўрочышча, якое тутэйшыя жыхары называлі Студзінкай. Такое ж найменне атрымала і новая аградзімба. Цяпер тут стаіць прыгожы дом з бярвення. Побач — вялікі вятрак, які купілі ў суседняй вёсцы. Ззаду, за домам, акуратны штучны вадаём, у якім плёскаецца рыба. Непадальку віднеецца лес — кажуць, ён багаты на грыбы і ягады. Побач з азяром узведзены асобны невялікі дамок для аматараў блізкіх стасункаў з прыродай. Там і ўнутры ўсё з дрэва, а з акна можна назіраць за жыццём у вадаёме ды любавалася лесам.

Сядзіба «Студзінка» можа прыняць адрозна некалькі дзясяткаў чалавек. Алена Леанідаўна, чыімі рукамі і клопатам тут усё абсталявана, паказвае спальныя пакоі. Кожны з іх мае сваю каляровую гаму і стыль. Абедзенная зала на першым паверсе таксама абсталявана ў адпаведнасці з густам гаспадаркі — многа. Зямлі прыбавілася. У Кобрыне таксама працуе іх кавярня, нямаля клопатаў з узвядзеннем сваёй гандлёвай кропкі. Апошнім часам да агульнага сямейнага бізнесу далучыліся і жонкі сыноў. Так што за будучыню «Вілія-агра», самай буйной фермерскай гаспадаркі Брэсцкай вобласці, яе стваральніку можна асабліва не хвалявацца.

Працуецца, як у тым жа калгасе... Чым адрозніваецца фермер ад кіраўніка калектывнай гаспадаркі? — пытаюся ў Васіля Новіка. — Мерай і зместам адказнасці, — гаворыць гаспадар. — Калі крэдыт бяра, умоўна кажучы, старшыня калгаса, то часта адрозна разлічвае на тое, што аддаваць грошы будзе яго паслядоўнік. А праз колькі гадоў гэтае пытанне наогул можа яго не хваляваць. Калі ж пазыку бяру я, то ведаю, што аддаваць у крайнім выпадку будзе мой сын.

Кіраўнік фермерскай гаспадаркі «Вілія-агра» Васіль Новік з жонкай Аленай.

І яшчэ. Нярэдка на рознага кшталту нарадах можна пачуць: прыватнік не накорміць дзяржаву. Гэта спрэчнае пытанне. Ёсць ярскі прыклад: жыхары некалькіх сталінскіх вёсак сёння могуць накарміць аграгуркі не толькі ўсю Беларусь, але і значную частку Масквы і Падмаскоўя. А каб такім люду даць больш зямлі і стварыць спрыяльныя ўмовы? Так што не варта рабіць паспешлівыя вывады наконт магчымасцяў гаспадары на зямлі, — заключае Васіль Новік, адзін з 448 фермераў Брэсцкай вобласці.

Спачатку заапарк быў нечым на кшталт хобі гаспадары. Выпускнік ветэрынарнай акадэміі, Васіль Новік заўсёды любіў жывёлы. Цяпер яго захапленне падзяляюць і сыны, якія таксама скончылі названую ўстанову, а зараз працуюць у якасці спецыялістаў і памочнікаў у бацькавай гаспадарцы. Малодшы сын, дарэчы, прайшоў навучнае асноўнае аграгурызму ў Англіі, там жа ўдасканальваў сваю англійскую. Мовай нядрэнна валодае і сам Васіль Новік. Так што з замежнымі турыстамі праблем не бывае.

Планаў па развіцці фермерскай гаспадаркі — многа. Зямлі прыбавілася. У Кобрыне таксама працуе іх кавярня, нямаля клопатаў з узвядзеннем сваёй гандлёвай кропкі. Апошнім часам да агульнага сямейнага бізнесу далучыліся і жонкі сыноў. Так што за будучыню «Вілія-агра», самай буйной фермерскай гаспадаркі Брэсцкай вобласці, яе стваральніку можна асабліва не хвалявацца.

Працуецца, як у тым жа калгасе... Чым адрозніваецца фермер ад кіраўніка калектывнай гаспадаркі? — пытаюся ў Васіля Новіка. — Мерай і зместам адказнасці, — гаворыць гаспадар. — Калі крэдыт бяра, умоўна кажучы, старшыня калгаса, то часта адрозна разлічвае на тое, што аддаваць грошы будзе яго паслядоўнік. А праз колькі гадоў гэтае пытанне наогул можа яго не хваляваць. Калі ж пазыку бяру я, то ведаю, што аддаваць у крайнім выпадку будзе мой сын.

Музей-сядзіба з гісторыка-культурным помнікам — мільнам першай паловы XX ст.

СЕЛЬСКІ РОК-Н-РОЛ

У аграгарадку Антонаўка ёсць ВІА «Кураж». У ім іграе на баяне старшыня мясцовай сельскай гаспадаркі. Струны бас-гітары перабірае галоўны аграном, а за музычным пультам — галоўны інжынер суседняга СВК.

...Рэпетыцыя ў паўдзёнай зале Антонаўскага сельскага Дома культуры. Маладая абаяльная жанчына і некалькі мужчын даволі суровага выгляду настрайваюць музычныя інструменты. На фоне акордаў практычна бесперапынна звоніць мабільны тэлефон: ён належыць ідэянаму натхняльніку і кіраўніку ВІА «Кураж» — 39-гадоваму Віталю Шчэрбін, старшынні СВК «Калгас «Антоніўскі».

Становішча абавязвае: старшыня і ў волшы ад адказнай працы час працягвае кіраваць і вырашаць, але сябры-музыкі, відаць, прывычаліся да такога рэпетыцыйнага стылю і мала звяртаюць увагу на дзелавыя размовы.

— Іншым разам да ночы ідзе рэпетыцыя, — расказвае ён. — Аднак назаўтра пад'ём а 5-й гадзіне раніцы, панедра і асноўная праца.

Віталь Шчэрбін сёння паспяхова сумяшчае працу старшыні СВК і кіраўніка ВІА. Працаўнікоў сельскай гаспадаркі ўжо мала здзіўляе той факт, што ў працоўны дні іх кіраўнік на нарадах строга патрабуе вынікаў, а ў святы выконвае для іх са сцэны любімыя песні.

— Калі я першы раз выходзіў на гэтую сцэну, то хваляваўся, — прызнаецца Віталь Анатольевіч. — Усё меркаваў, як людзі прымуць. А прынялі якраз станоўча! І гэта для мяне вельмі важна.

«Музыка нас звязала», — цытаціць з добрай старой песні адказваюць музыкі на пытанні пра стварэнне калектыву. З 25-гадовым Міхаілам Матусевічам, акампаніатарам сельскага Дома культуры, Шчэрбін грае ў пары: яны даўно разам — баян ды гітара. Міхаіл прывёў сваю сям'ю ў дзяцінства, 27-гадоваму прыгажуну Віктарыю Анісімаву, якая працуе музычным кіраўніком у дзіцячым садку ў Чавусах, а тут, у ВІА «Кураж», адказвае за клавійныя.

Да гэтай кампаніі далучыўся 27-гадовы галоўны аграном «Антоніўскага» Віталь Дымкоў. А пятага ўдзельніка музычнага калектыву даваляю шукаць у суседняй гаспадарцы: Андрэй Макалькоў працуе галоўным інжынерам у СВК «Калгас «Галавенчыцы». Усе яны разам — сябры і калегі, якія знайшлі сабе хобі па душы.

— Натуральна, у сельскай гаспадарцы праца нялёгка, — уздыхае Шчэрбін. — Але тое, чым мы займаемся, дапамагае і мне, і майм калегам! Нават галоўны аграном з поля бяжыць сюды...

«Антоніўскім» працуе тры сотні чалавек, і на вялікіх святах, некалькі разоў на год, калектыв збіраецца разам. Цяпер вечарынам забяспечана музыкальнае суправаджэнне, і людзі гэтаму рады.

Рэпертуар — самы разнастайны. Папулярныя хіты міну-

лых часоў і сучасныя эстраднаыя творы, рок і поп. Народ любіць песні ваенных гадоў. Асаблівай папулярнасцю карыстаюцца творы вядомых груп «Машына часу» і «Любэ», а таксама народныя песні ў сучаснай апрацоўцы. Жанчыны аддаюць перавагу душэўным мелодыям. «Выконваем усё, што замаўляюць!» — смяюцца музыканты.

Большасць удзельнікаў музычнага калектыву — самавучкі з вопытам. Сам Шчэрбін музычную школу хоць і закончыў, але прызнаецца, што не быў старанным вучнем: «Як можна вучыцца іграць на баяне, калі ўсе хлопцы гуляюць у футбол?» Тым не менш вучоба прынесла карысць.

— Музыка — гэта хобі ўсяго майго жыцця! — гаворыць ён. Пагадзіцеся, што кіраўнік — гэта чалавек салідны. Ён павінен паводзіць стэрэатыпаў, глядзець строга, паводзіць сябе стрыма-

Пакуль ідзе пасяўная кампанія, рэпетыцыі будуць праходзіць, напэўна, у скарочаным варыянце. Але канцэрт на Дзень Перамогі — гэта святос. Тым больш што «Кураж» запрашаюць ужо і ў суседнія раёны. — Чаму працаўнік сельскай гаспадаркі не можа выяўляць творчыя ініцыятыўу? У тым ліку і на сцэне? — рытарычна пытаецца Віктарыя. — Тым больш, калі мы няём лядзям нешта добрае, а яны нам такімі ж эмоцыямі і адказваюць. Дарэчы, назву «Кураж» музыканты прымудзілі самі. Маўляў, кураж, азарт нікому не пашкодзіць — хутчэй, наадварт. — Ой, мы можам куражу даць! — смяецца Міхаіл Матусевіч. — Проста трохі саромеюся пры прэсе... А так іншым разам і мікрафоны ляцяць... Зразумела, мы іграем непрафесійна, але людзям падабаецца, калі нехта калупае струны і цісне на клавішы, а не ўключае банальную фанэграму. І мне так падаецца, што працэс пайшоў: там і тут утвараюцца

на, апранацца кансерватыўна. Гэтыя правілы Шчэрбін парушае: выглядае... проста і абаяльна. Што зусім не перашкаджае яму кіраваць гаспадаркай, якая з'яўляецца адной з самых буйных у Чавускім раёне. (Яна мае свінакомплекс на 11 тысяч галоў жывёлы.)

— Заробкі людзям плацім, але, як і ўсюды ў сельскай мясцовасці, ёсць свае складанасці, — старшыня пераходзіць на сур'ёзную гутарку. — Найперш не хапае працоўнай сілы: цяперашняя калгаснікі ўжо пенсіянара альбо пераадпенсіяннага ўзросту. А ў нас ёсць чым і малады займацца. Агітум маладых працаваць, вучыцца і вяртацца на сваю зямлю.

— О не, сяўба важней за ўсё! — адхіляе мае сумненні наконт прыярэтэтаў галоўны аграном Віталь Дымкоў. — Таму што спачатку трэба вырасіць ураджай і накарміць краіну. Але скажу вам шчыра: калі чалавек любіць сваю працу — гэта ўжо музыка!

невялікія аматарскія музычныя калектывы, якія працуюць для публікі. — Людзі любяць менавіта «жывую» музыку, — пагаджаецца Віталь Анатольевіч. — Не «фанеру», а чыстую музыку, з баянам, гітарамі. Мы іграем для душы. Жыццём! Вясюцкі кідаюць свае камп'ютары, ідуць у залу і прымаюць нас на «ура!». Гэта новае вольнае сельскае рок-н-ролу! Дарэчы, «Кураж» гэтай вясной выконвае знакавую песню — «Паварот». Актуальнасць хіт-сынага альбо пераадпенсіяннага ўзросту. А ў нас ёсць чым і малады займацца. Агітум маладых працаваць, вучыцца і вяртацца на сваю зямлю.

18 мая 2012 года состоится общее собрание акционеров (повторное) ОАО «Лукомльэнергоустановка», расположенного по адресу: г. Новолукмль, Лукомльское шоссе, 8

Собрание пройдет по адресу: г. Новолукмль, Лукомльское шоссе, 8, актовый зал. ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ: 1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2011 году и основных направлениях деятельности Общества на 2012 год. 2. О работе Наблюдательного Совета в 2011 году. 3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2011 год. 4. Утверждение годового отчета и баланса Общества. 5. Утверждение порядка распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия (покрытия убытков), за 2011 год. 6. Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2012 г. и первый квартал 2013 г. 7. О принятии решения о приобретении ОАО «ЛЭМ» его акций, отчуждаемых акционерами, в период по 31 августа 2012 г., определении цены приобретения акций, отнесенной к компетенции Наблюдательного совета при определении цены приобретения акций Общества. 8. Об увеличении уставного фонда Общества. 9. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии. 10. О вознаграждении членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник — пятницу), начиная с 26 апреля 2012 г., по месту нахождения Общества (примыкая с 13.00 до 16.00. Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 08.00 до 09.45.

Время начала проведения собрания 10 часов 00 минут. Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 1 мая 2012 г.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт; представителю акционера — паспорт и доверенность. УНП 300007839.

27 апреля 2012 года в 16.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Сантехэлектромонтаж».

Повестка дня: 1) О приобретении акций ОАО «Сантехэлектромонтаж» на баланс Общества. 2) О совершении сделок Общества. 3) Об утверждении локальных нормативных актов. Место нахождения ОАО «Сантехэлектромонтаж»: г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8а. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Тролейбусная, 8а. Время регистрации в день проведения собрания с 15.30 до 16.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность). С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 20.04.2012 г. с 10.00 до 16.00 по месту нахождения Общества. УНП 400052115. Наблюдательный совет.

Утерянный представительством Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и заболеваний формы 2РН серии БНН № 0005805 считать недействительным. УНП 101883943.

Утерянные представительством Белгосстраха по Центральному району г. Минска бланки квитанций о приеме наличных денежных средств по обязательному страхованию строений, принадлежащих гражданам, формы 1С/У серии КУ №№ 0413562, 0413563 и сраховой полис по обязательному медицинскому страхованию иностранных граждан и лиц без гражданства, временно пребывающих или временно проживающих в Республике Беларусь, формы 2РН серии БНН № 0122616 считать недействительными. УНП 101883943.

Загадка «Тытаніка»:

ПРАЛІКІ ЛЮДЗЕЙ ЦІ ПРАКЛЁН МУМІІ?

100 гадоў таму, 14 красавіка 1912 года, у 23 гадзіны 40 хвілін адбылося сутыкненне легендарнага «Тытаніка», парахода кампаніі White Star Line, з айсбергам. Менш як праз тры гадзіны карабель пайшоў на дно.

«Тытанік» быў закладзены 31 сакавіка 1909 года на верфях у Белфасце (Паўночная Ірландыя). 31 мая 1911-га гіганцкі карабель быў спущаны на ваду, а 2 красавіка 1912 прайшоў хадавыя выпрабаванні. Карабель быў цудам інжынернай думкі і лічыўся непатапальным — уся справа была ў 16-ці ўмоўна воданепранікальных адсеках (воданепранікальнасць забяспечвалі 15 перагародак у труме).

10 красавіка 1912 года «Тытанік» выйшаў у сваё першае і апошняе плаванне з Саўнтгемптанскага порта. На яго борце было 922 пасажыры. Трохі пазней лайнер зрабіў прыпынак у Шэрбурі, каб узяць на борт яшчэ каля 300 пасажыраў і пошту (усяго на борце на момант крушэння было 2 224 чалавекі, з іх 1 318 пасажыраў, 908 чалавек каманды).

У плаванні на «Тытаніку» адправіліся многія славатасці таго часу, у тым ліку кінаактрыса Дораці Гібсан, мадэльер лэдзі Люсі Даф Гордан, брытанскі журналіст Уільям Томас Сідд, мільянерка Маргарэт Браўн (пасля крушэння лайнера яна атрымала мянушку «Непатапальная»). Найбагацейшым пасажырам на борце «Тытаніка» быў амерыканскі мільянер Джон Джэкаб Астар IV. Яшчэ адзін вядомы персанаж на «Тытаніку» — бізнэсмен Бенджамін Гугенхайм. Ён таксама паслужыў правообразам аднаго з персанажу фільма Кэмерана (памятаеце, калі катастрофа адбылася і стала ясна, што найгоршае непазбежна, двое мужчын пераапануліся ў фразы і адправіліся піць віскі, адмовіўшыся надзяцца выратавальныя камізэлькі? Гэта былі Гугенхайм і яго камердынер).

Усяго пасля крушэння «Тытаніка» выжыла крыху больш за 700 чалавек. Выратаваліся амаль усе жанчыны з кают і II класа, большасць жанчын і дзяцей з кают III класа загінула. У 2006-м

Палуба для пасажыраў 2-га класа. Фота 11 красавіка 1912 года.

сканала апошняя жанчына, якая памятала гэтую катастрофу — на момант крушэння ёй было пяць гадоў. У 2009-м памерла апошняя ацалелая пасажырка «Тытаніка», якая перажыла катастрофу ва ўзросце 2,5 месяца.

Прычын крушэння называюць мноства. Айсберг быў заўважаны вахцённым матросам занадта позна (магчыма, і з-за адсутнасці бінокла), так што каманда не паспела пазбегнуць сутыкнення. Справа яшчэ і ў тым, што ноч была бязмезная і зацінная — інакш вахцёны напэўна б заўважыў «баранчыкі» вакол ледзяной глыбы. Плюс да ўсяго, «Тытанік» сустрэўся з так званым «чорным айсбергам» — перакупленым такім чынам, што на паверхню трапіла яго цёмная падводная частка.

Зразумела, такая сур'ёзная катастрофа не магла не спарадыць тэорыю змовы. Казалі, што гібель «Тытаніка» — справа рук босяў White Star Line і што на самой справе затануў не «Тытанік», а ягоны «брат» «Алімпік». У 1911-1912 гг. кампанія White Star Line несла сур'ёзныя

хацелі больш пашкодзіць карабель, каб атрымаць страхуюку, якая змгла б выправіць грашовыя праблемы кампаніі. Але, вядома, такога страшнага зыходу не меркавалася.

ФАКТЫ І ЧУТКІ

— Даўжыня «Тытаніка» была роўная 259,83 метра, а шырыня 28,19 метра, а водазмяшчэнне — 52310 тон пры асідцы 10,54 метра. Ён быў самым вялікім суднам таго часу.

— Па першапачатковым праекце на «Тытаніку» павінен быць 64 выратавальныя шлюпкі, але потым іх колькасць скарацілі да 16.

— Падчас афіцыйных расследаванняў, праведзеных пасля катастрофы, былі дапытаны пасажыры III класа. Некаторыя паведамілі, што выхадзі з ніжняй палубы былі закрытыя кратамі, іншыя ж гэтага не пацвердзілі. Але хадзілі чуткі, што некаторыя з дапытаных былі папросту падкуплены і давалі паказанні ў інтарэсах кампаніі White Star Line. Сучасныя глыбакаводныя экспедыцыі паказалі, што выхадзі з ніжняй палубы былі сапраўды замкнутыя.

— Адна з загадак «Тытаніка» і частка яго легенды — што на судне перавозілі мумію і з-за гэтага здарылася трагедыя. Акрамя гэтай версіі, ёсць шмат іншых, напрыклад, што капітан Сміт знарок жадаў сутыкнення, бо гэта быў ягоны апошні рэйс, пасля якога ён мусіў сысці на пенсію. Сапраўды, на «Тытаніку» везлі саркафаг з добра захаваным целам егіпецкай жрыццы-прадказальніцы. Гэтую мумію раскапалі ў 1895 годзе, а з 1896 па 1900 гг. памерлі ўсе, хто браў удзел у раскопках... Застаўся жыць толькі лорд Канэрвіль, які і вёз яе на выставу ў ЗША. Мумія стала ў труме, і шматлікія пасажыры хадзілі на яе глядзець. Мабыць, наглядзеліся...

— На думку большасці спецыялістаў у вобласці марскіх катастроф, судну не прагражала ніякая небяспека ў выпадку выканання нескладаных дзеянняў па выратаванні. Экіпаж павінен быў утрымліваць карабель у гарызантальным становішчы шляхам штучнага заталення трох кармавых адсекаў. Для выканання гэтай задачы ў распрадэжні капітана і каманды ме-

ліся не толькі ўсе неабходныя тэхнічныя сродкі, але і дастатковы запас часу.

— Кошты квіткаў на «Тытанік» адрозніваліся ад коштаў, якія існуюць цяпер. Напрыклад, квіток I-га класа каштаваў 3.300 долараў — 60.000 долараў у сучасным эквіваленце. Кошт квіткаў для пасажыраў III-га класа быў усяго 35 долараў, або 650 долараў у сучасным эквіваленце. Прычым кампанія White Star Line мела больш за палову прыбытку менавіта ад пасажыраў III-га класа.

Апошнія навіны

«ТЫТАНІК» — ПОМНІК...

У красавіку бягучага года рэшткі карабля набылі абарону Канвенцыі ЮНЕСКА 2001 г. аб ахове падводнай культурнай спадчыны. З гэтага часу дзяржава — удзельніца Канвенцыі маюць права перашкодзіць знішчэнню, разрабаванню, продажу і несанкцыянаванаму распаўсюджванню знойдзеных на месцы караблекрушэння аб'ектаў. Яны могуць прыняць усе неабходныя захады для абароны аб'ектаў патаўнага карабля, а таксама забяспечыць належнае стаўленне да чалавечых астанкаў у ім.

...І ПАРК ЗАБАЎ

Тэматычны парк, прысвечаны «Тытаніку», адкрыўся ў Белфасце за тыдзень да 100-гадовага юбілею з дня гібелі. Шаццівавярховы будынак зроблены ў выглядзе носу «Тытаніка». Кожная з дзвюх галерэй комплексу прысвечана пэўнаму этапу жыцця лайнера. У іх выстаўлены і ацалелыя знаходкі з «Тытаніка», і проста рэчы той эпохі — пачатку XX стагоддзя.

Стваральнікі парка прадугледзілі і 3D-рэзтанцы, якія дазваляюць перажыць адчуванні пасажыраў. Напрыклад, у крыле, прысвечаным гібелі карабля, наведнікі адчуваюць, як падае тэмпература і згасе святло. А парадаваліся сваёму выратаванню, можна будзе наведаць гістарычныя майстэрні, дзе распрацоўваліся дызайн карабля. Бо непадалёк ад парка знаходзіцца той самы док, дзе і быў пабудаваны «Тытанік». Квіток для дарослых каштуе 13,5 фунта, для дзяцей — каля 7 фунтаў. Падрыхтавала Вераніка ЗАХАРАВА.

Мільянерка Молі Браўн.

Открытое акционерное общество «ЗАВОД ПО РЕМОНТУ И ТЕХНИЧЕСКОМУ ОБСЛУЖИВАНИЮ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ» (сокращенное наименование: ОАО «Белсэттехника») сообщает, что внеочередное общее собрание акционеров состоится 26 апреля 2012 года в 13.00 по адресу: г. Минск, пер. Бехтерева, д. 8, каб. 405 (актовый зал).

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- О реорганизации Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» (сокращенное наименование — ОАО «Белсэттехника») путем присоединения к нему Общества с ограниченной ответственностью «Инастком» (сокращенное наименование — ООО «Инастком»);
- Об объявлении выкупа акций по требованию акционеров.

Начало регистрации в день проведения и по месту проведения внеочередного собрания акционеров в 12.30.

С материалами повестки дня внеочередного собрания акционеров можно ознакомиться по адресу: г. Минск, пер. Бехтерева, д. 8, к. 1 (приемная) в течение 7 рабочих дней до проведения собрания

Телефон для справок: (8 017) 295 23 68.

Совет директоров.

CREDEX ZAO «Кредэксбанк»

ул. Некрасова, 114, 220068, г. Минск, Республика Беларусь
Т/факс: +375 17) 287 83 21
E-mail: mail@credexbank.by
МОО 153001273, УНП 807000030, S.W.I.F.T. NOIBYU2X
ОКПО 37566001
Телекс: 252100 NIBVY

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 19 выдана 09.11.2011 г. Национальным банком Республики Беларусь. УНП 807000030.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2012 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2011 год	2010 год
				3	4
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	7 864,4	2 605,9
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	2	1 858,8	1 337,0
5	Средства в банках	1104	3	80 711,9	46 898,2
6	Ценные бумаги	1105	4	158 714,5	57 818,3
7	Кредиты клиентам	1106	5	63 141,7	26 190,1
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6	28 132,7	7 864,9
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		-	-
12	Прочие активы	1111	7	10 239,6	3 216,3
13	ИТОГО активы	11		350 663,6	148 730,7
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
15	Средства Национального банка	1201		-	-
16	Средства банков	1202	8	70 576,3	22 619,0
17	Средства клиентов	1203	9	77 671,6	50 241,7
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		17 569,5	7 099,8
19	Производные финансовые обязательства	1205	11	11,1	-
20	Прочие обязательства	1206	12	2 810,9	187,0
21	ВСЕГО обязательства	120		168 639,4	80 147,5
22	КАПИТАЛ				
23	Уставный фонд	1211	13	150 394,0	55 835,2
24	Эмиссионный доход	1212	14	1,2	-
25	Резервный фонд	1213	15	7 531,7	3 881,7
26	Фонд переноски статей баланса	1214	16	14 497,8	3 377,2
27	Накопленная прибыль	1215	17	9 599,5	5 489,1
28	ВСЕГО капитал	121		182 024,2	68 583,2
29	ИТОГО обязательства и капитал	12		350 663,6	148 730,7

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2011 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2011 год	2010 год
				3	4
1	Процентные доходы	2011		18 117,0	8 854,9
2	Процентные расходы	2012		6 416,3	2 645,8
3	Чистые процентные доходы	201	18	11 700,7	6 209,0
4	Комиссионные доходы	2021		3 795,8	3 361,3
5	Комиссионные расходы	2022		1 373,1	1 156,5
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	2 422,7	2 204,8
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	20	1 121,0	851,2
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	21	55 994,9	3 276,8
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	22	(40,8)	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	23	46 452,6	184,2
12	Прочие доходы	208	24	484,5	1 162,6
13	Операционные расходы	209	25	14 855,7	7 705,5
14	Прочие расходы	210	26	2 019,4	1 075,7
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		8 355,8	4 736,9
16	Налог на прибыль	212		595,6	671,2
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		7 760,2	4 065,7
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	27	190 172	153 621
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2011 г.

№ п/п	Наименование показателя	Символ	Уставный фонд	Земельно-имущественный фонд	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переноски статей баланса	Всего капитал
Раздел I. За год, предшествующий отчетному								
1	Остаток на 1 января 2010 г.	3011	30 054,6	-	3 881,7	9 352,0	95,0	43 383,3
2	Изменения статей капитала	3012	25 780,6	-	-	-3 862,9	3 282,2	25 199,9
2.1.	В том числе: совокупный доход	30121	-	x	x	4 065,7	3 282,2	7 347,9
	направление прибыли на пополнение фондов	30122	7 928,6	x	0,0	-7 928,6	x	-
2.2.	операции с учредителями (участниками); внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	30123	17852,0	-	x	-	-	17852,0
2.3.	выплата дивидендов акционерам	301232	-	x	x	-	-	-
2.4.	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.5.	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
2.6.	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2011 г.	3013	55 835,2	-	3 881,7	5 489,1	3 377,2	68 583,2
Раздел II. За отчетный год								
4	Остаток на 1 января 2011 г.	3011	55 835,2	-	3 881,7	5 489,1	3 377,2	68 583,2
5	Изменения статей капитала	3012	94 558,8	1,2	3 650,0	4 110,2	11 120,7	113 440,9
5.1.	В том числе: совокупный доход	30121	-	x	x	7 760,2	11 120,7	18 880,9
	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	3 650,0	-3 650,0	x	-
5.2.	операции с учредителями (участниками); внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	30123	94 558,8	1,2	x	-	-	94 560,0
5.3.	выплата дивидендов акционерам	301232	-	x	x	-	-	-
5.4.	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	-	-	-	-	-
5.5.	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
5.6.	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 1 января 2012 г.	3013	150 394,0	1,2	7 531,7	9 599,5	14 497,8	182 024,2

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2011 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2011 год	2010 год
				3	4
1	Прибыль (убыток)	301211		7 760,2	4 065,7
2	Прочие компоненты совокупного дохода за отчетный период	301212		11 120,7	3 282,2
2.1	в том числе: переоценка основных средств	3012121		11 106,2	3 281,9
2.2	переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования	3012122		14,5	0,3
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	Итого совокупный доход за отчетный период	30121		18 880,9	7 347,9

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2011 г.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	2011 год	2010 год
				3	4
1 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ					
1	Полученные процентные доходы	70100		16 142,1	7 998,3
2	Уплаченные процентные расходы	70101		(6 325,1)	(2 860,6)
3	Полученные комиссионные доходы	70102		3 347,1	3 347,1
4	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(134,6)	(115,4)
5	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
6	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		(195,6)	-
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		33 111,6	2 939,1
8	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		(40,8)	-
9	Прочие полученные доходы	70108		112,4	892,2
10	Прочие уплаченные расходы	70109		(15 849,4)	(8 122,9)
11	Уплаченный налог на прибыль	70110		(231,8)	(574,7)
12	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		2 916,1	2 508,1
13	Изменение в операционных активах и операционных обязательствах – итого	7020		(147,2)	14 303,0
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		-	-
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(2 922,1)	(6 354,5)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		(8 943,1)	(2 296,7)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		(18 707,5)	(4 171,6)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		(2 608,2)	(2 153,7)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(5 963,4)	(21 346,4)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		9 719,1	2 202,5
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		(1 667,0)	(3 316,3)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303		7 141,2	(1 082,1)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		5 514,2	(1 389,6)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		5 703,9	3 920,9
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		(2 476,2)	(14 917,4)
29 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ					
29	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(4 278,0)	(3 163,3)
30	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		2,8	197,3
31	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
32	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
33	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	-
34	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		-	-
35	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(4 275,2)	(2 966,0)
37 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ					
37	Эмиссия акций	72100		-	17 580,5
38	Выкуп собственных акций	72101		-	-
39	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
40	Выплата дивидендов	72103		-	-
41	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		-	17 580,5
42	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты с переоценкой	73		13 575,6	(2 60,5)
43	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		(15 279,7)	(563,4)
44	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740		-	32 318,0
45	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741		17 038,3	-

Руководитель А.А. Аксенович

Главный бухгалтер Л.А. Болотина

Дата подписания «16» марта 2012 г.

Достоверность бухгалтерского баланса, отчета о прибыли и убытках, отчета об изменении капитала, сведений о совокупном доходе, отчета о движении денежных средств подтверждена.

Директор Аудиторского общества с ограниченной ответственностью «Аудитэл» А.И. Папковский

Дата подписания «26» марта 2012 г.

Аудиторское общество с ограниченной ответственностью

220090, г. Минск, Логойский тракт, 22а, пом. 46, к. 110

р/с 3012007218011 в ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

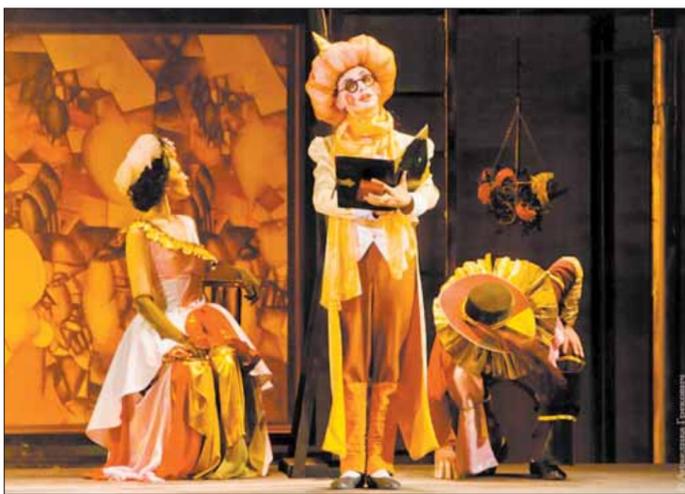
с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале «Минск» ОАО «АСБ Беларусбанк»

с/сч. № 263 52 96 в филиале

ШУКАЙЦЕ ЖАНЧЫНУ,

альбо Вы верыце ў вясну без страсці?..

МУЗЫЧНАЯ

Вы ажаніліся, але не ведаеце, з кім. Вам было ўсё роўна, таму што ваш шлюб быў фіктыўны і прынес грошы. Але аднойчы вы моцна пра гэта пашкадуеце: узнікае рэальнае каханне, а вы не свабодны... Не, гэта не жорсткі сон. Гэта рэальны спектакль. Ферэнц Лягар напісаў апэрату «Граф Люксембург» сто гадоў таму, а яна ўсё не сыходзіць са сцэны. Зразумела чаму: каханне, грошы, інтрыгі, і ўсё гэта ў спалучэнні з прыгожай, лёгкай музыкай.

Сусана Цырук, галоўны рэжысёр Дзяржаўнага музычнага тэатра, прапанавала беларускаму гледачу тое, што правэра на расійскім: яе пастаноўка апэрату «Граф Люксембург» у Іркуцкім тэатры намінавана сёлета на прэстыжную тэатральную прэмію «Залатая маска», лаўрэаты якой будуць названы літаральна днямі. У Беларусі мы маем магчымасць, у прынцыпе, паглядзець той спектакль, толькі з нашымі выканаўцамі.

Што адметна: гэтая апэрату пастаўлена ў нас упершыню! І адразу ў аўтарскай інтэрпрэтацыі Сусаны Цырук, якая здолела зрабіць спектакль дынамічным: усюго два акты, і сутнасць падзей зразумелая. Як і адчуваецца дух часу, дух месцаў, дзе яны адбываюцца.

О, Парыж! Манмартр!.. Майстэрня мастака з відамі на горад. Відзапраекцыя дапамагае перанесці ў тое асяроддзе і адчуць сябе чалавекам, які назірае за развіццём падзей знутры. Які разам з героямі вандруе. І вось ужо ты на італьянскім карнавалі — у віры вяселля і прыгод. Карцінка мяняецца. І ты смакуеш дэталі, які гэта ўсё паказана: яркарава, арыгнальна, з выдумкай (дзякуючы за афармленне Любові Сідзельнікавой і аўтару касцюмаў расіянка Ташыя Каралявай). Людзі ў дзіўнаватых касцюмах на вуліцах — натуральна, яны ж на карнавалі. Вось парк са скульптурамі — жывымі! Як гэта сапраўды быў у еўрапейскіх гарадах. Адчуваеце сябе турыстам на свяце жыцця, дзе ёсць месца і танцам, і жартам. Дзе прадстаўляюць сваю гісторыю героі, з якімі — у адпаведнасці з жанрам — усё павінна быць добра, і таму не адчуваеце напружання, а проста наталешыце тым, што бачыш і чуеш.

Граф, нават калі ён бедны, — усё роўна застаецца графам. А жанчына, калі яна бедная, можа заваяваць сэрца графа і не перажываць з нагоды яго беднасці. Але тады, калі яна закаханая. А калі закаханая спявачка — чакай чароўных мелодый, якія кладуцца на слых, а потым суправаджаюць цябе па дарозе дадому. І хочацца спяваць, як ад рэальнага кахання, героямі якога могуць стаць не толькі Рэнэ з Анжэль ды Арман з Жульетай. Таму што, адчуўшы пасля такога спектакля лёгкасць у душы, любы захоча перажыць аднаўленне пачуццў ці завязаць іх нанова. І пажадна не абмяжывацца недарэчнымі інтрыгамі: жыццё ж — кароткае імгненне, таму так цяжка бывае ў ім ухапіцца сапраўднае пачуццё, дзе б ты ні жыў, і кім бы ні быў.

ІНТЫМНАЯ

Чаго толькі не здарыцца з закаханымі ў Парыж! Прычым можа нават не ехаць туды, а паглядзець, да чаго гэтыя пазедкі прывялі іншых. Ён і яна ў рамантычным падарожжы. Ёсць яшчэ другая пара — таксама маладажоны. Але звязвае іх не толькі гэта...

Валянціна Еранькова ў Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя Горькага абрала Ноэла Каўяра. Не, зусім не таму, што англійскай драматург — прыклад арыстакратычнай чалурыстасці. Ён, хутчэй, расправіў гісторыю спакуючай фрывольнасці. Але нам, абіяжараным побытавымі турботамі і штодзённымі абавязкамі, можа, і карысна бывае ўявіць сітуацыю, якая нагадвае пра тое, што ты чалавек, маеш пачуцці і, бывае, падушваеш пра асабістыя сакрэці і патаемныя жаданні. І тады вось выйсеце — «Інтымная камедыя». Спектакль, які дае падставу для ажыўлення пачуццёвасці, таму што звяртаецца да самай прыемнай пары ў жыцці закаханых: падарожжы маладажонаў.

Той, каму давалося з'ездзіць у рамантычнае падарожжа, можа ўгадаць пачуцця, а той, хто пра гэта толькі марыць, атрымае ўрок: што патрэбна для таго, каб ён не аказаўся сапсаваным для сябе і для іншых. Таму што бываюць жа

ТАДЫ яны працуюць для вас!.. Жанчыны тэатра. Яны ведаюць правільны адказ. І не проста скажуць яго ўслых, а праілюструюць сваё бачанне гэтага адказу. Калі за рэжысёрскую справу бяруцца жанчыны і прапаноўваюць гледачу свае спектаклі, то трэба чакаць, што адказ атрымаецца: па першае — пачуццёвым, па другое — разгорнутым, па-трэцяе — відовішчым. Асабліва вясной.

І калі вы, прайшоўшы шлях надзей і расчараванняў, гатовы даць адмоўны адказ на пастаўленае пытанне, то гэта можа азначаць толькі адно: вы проста яшчэ не знайшлі жанчыну, якая б вам вельмі тэатральна патлумачыла, дзеля чаго наогул жывуць людзі і як развіццё пачуццёвасці ў асобна ўзятай душы. Я маю на ўвазе тое, што можна знайсці «сваю» жанчыну-рэжысёра, якая ставіць спектаклі нібыта адмыслова для вас і пра вас. Пра тое каханне, якога ўсе мы вартыя і якое абуджае вясну ў душы. Самы час.

Прэм'ер, прапанаваных жанчынамі-рэжысёрамі гэтай вясной шмат. Але нядзіячная справа — выбіраць паміж прац жанчын, тым больш, калі можна пазнаёміцца з усімі.

ў жыцці сітуацыі з сэрві «наўмысна не прыдумаваш!» Хоць у нашым варыянце драматург па сваёй волі паставіў герояў у пэўныя абставіны, прымусячы выбіраць паміж адным каханнем і другім. А хіба так бывае?

Ну вось жа: пры нечаканай сустрэчы Эліэт і Аманда ўгадваюць сваё блізкае сямейнае жыццё. Пачуцці заігралі зноў, яны збагацелі ад сваіх «палявінак» у Парыж... Сібіла і Віктар хочучы зразумець, што адбываецца. А Парыж — гэта тое месца, дзе ўсё можа забывацца канчаткова...

Напрыклад, могуць утварыцца любоўныя квадраты. Ці нават паралелепіпеды з выцягнутымі бакамі паралеляў. Інтрыга ў тым, хто ў якой паралелі існуе, а хто з кім проста перакрываваўся ў адной кропцы. Проста каханне часам таркае фінты выйдзе, што нікае самае гарачае тэнга не перадаецца. Але менавіта гэты танец, на думку рэжысёра Валянціны Ераньковай і кампазітара Аляксея Еранькова, лепш за ўсё перадае настрой закаханых. Натуральна, што ў гэтым сужэнцым Ераньковым хочацца паверыць. Як, у прынцыпе, можна верыць аўтару п'есы ў тым, што чалавек, па сутнасці сваёй, здольны ўвесць час шукаць сваю другую палову. Нават тады, калі адну ўжо знаеш...

А вось правільна гэта ці не — вясной самы час падумаць. Але што тут думаць? «Інтымная камедыя» — на тое і камедыя. Вы толькі вырашаеце, што ў ёй варта смеху...

ЖОРСТКАЯ

Што можа рабіць у ліфце, які завіс паміж паверхамі, адзінока жанчына з маладым хлопцам? Ні за што не згадаецеся! Не, не!.. Таму што ў гэтыя абставіны іх паставілі жанчыны, з іх асаблівым уручэннем пра займае і цікавае. Насамрэч, у ліфце можна займацца... псіхалогія. І бывае, што ў адно імгненне перад чалавекам прапывае ўсё жыццё.

Ніколі не пакутавала ад клаўстрафобіі — і ніколі не баялася ездзіць у ліфце. Юлія Чарняўская, аўтар п'есы «Ліфт», і Галіна Чарнабаева, якая яе паставіла ў Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі, патлумачылі, чаму яго часам

варта абыходзіць. Вось бы яшчэ адчуваць — калі і каму...

У прыватнасці, адзінокам жанчынам, якія перажылі асабістую драму, страціўшы каханага, а з ім — і частку сябе. І не важна, куды і чаму ён сышоў. Важна, што потым доўга-доўга і бясконца можна чапляцца за жыццё і не верыць, што яно недзе ёсць. І толькі апынуўшыся ў «падвешаным стане», паміж жыццём і магчымай смерцю, ты разумееш, дзе насамрэч трэба шукаць кропку апоры. Калі побач у замкнёнай прасторы раптам аказваецца чалавек з нажом. Але калі нагадаць яму, што ён чалавек — магчыма, усё можа аказацца і не так сумна?..

Калі вас зацігнуў тэатральны «Ліфт», то тут нікуды не падзеешся: сум закладзены загадзя ў вызначаным аўтарам жанры «хроніка аднаго забойства». Песа сучасная, чаго ў нашых тэатрах вельмі-вельмі мала. Як і сучасны беларускі герой, у якіх бы ўзіраўся як у люстэрка, імкнучыся лепш зразумець сябе. А часам тэатр дае магчымасць зразумець, што, можа, і не варта надта глыбока капацца ў сабе...

З самага пачатку пазнаёміўшыся з героямі, ты гатовы да таго, што нехта акажацца здольны забіць, а нехта не акажацца здольны жыць. Застаецца толькі цярдліва назіраць: хто? І гады: ці не адбудзецца ўсё-такі тут нейкі цуд? А раптам усё-такі якая нечаканасць: забойства ж у мастацтве можа быць і зусім не сапраўдным... Тым больш што гэта спектакль жаночы. Што можа быць у ім?

Жаночыя пачуцці, з якімі абыходзіцца жорстка. Ціхі заклік: будзьце літасцівымі. У ім можа быць жаночая цярдліваасць. І тады спектакль — яе выпрабаванне. І пакарліваасць. У гэтым выпадку яна спатрэбіцца гледачу, які можа паставіць сябе на месца ахвяры і скрозь усё дзеянне вызначыцца: жыць ці быць забітым. У ліфце ж сядзець можна доўга, і цягам часу можна адчуць ледзь не сапраўдны прыступ клаўстрафобіі...

Але тады разумееш, як жа добра дыхаць вольным паветрам і быць жывым. Рэальна.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Юбілеі

ВЯСЕЛЛЕ ДЛЯ «ВЯСЁЛКІ»

Любімаму часопісу беларускіх дзяцей споўнілася 55 гадоў

Дашкольнікі і малодшыя школьнікі, чытачы «Вясёлкі», атрымалі ўсяго 660 дзівосных часопісаў, своеасаблівых кніжак. Гэта бібліятэка дзіцячага чытання — сапраўдны скарб нашых юных сяброў.

Тыя, хто чытаў першыя нумары «Вясёлкі», — цяпер ужо самі дзядулі і бабулі, бацькі сваіх нашчадкаў. «Вясёлка» застаецца жаданым гошцем у хатах і кварталах. Яна, як і раней, настольна вучыць чытачоў любіць сваю Айчыну, шанавачь родную мову, паважаць старэйшых людзей, якія вядуць іх у імклівае жыццё XXI стагоддзя.

Разам з «Вясёлкай» нарадзілася багатая літаратура для маленькіх. Творы аўтараў часопіса ўключаюцца ў падручнікі для пачатковых класаў. Дый сама рэдакцыя дбае пра бібліятэчку сваіх кніг. Убачылі свет нашы кнігі «Нам засталася спадчына», «Урокі цікавых сустрэч», «Сядзіба, або Хата з матчынай душой», «Вясёлка над Нёманам», «Я тут жыў». Асобнымі выданнямі выйшлі пяць кніг выбраных твораў «Вясёлкі».

Вокладка першага нумара «Вясёлкі» — красавік 1957 г. Мастак Раіса Кудрэвіч.

Да юбілею «Вясёлкі» выдадзена «Мастацкая літаратура» падрыхтавала шостую кнігу гэтай серыі. У ёй прадстаўлены амаль усе рубрыкі часопіса, усе жанры літаратурных твораў: вершы, казкі, аповесці, загадкі, смяшыны, скоргаворкі, пэсы, песні. Кніга — на лубцы чытацкі густ! Набытай асалоды ад сустрэчы з беларускай мовай, узбагаціў сваю душу новымі ведамі пра нашу Беларусь, яе людзей, іх мудрасць, традыцыі, звычкі!

Уладзімір ЛІПСКІ, галоўны рэдактар «Вясёлкі», з знагародай «Гонар нацы».

Еўдэя Лось, Анатоль Грачанікаў, літаратурны рэдактары Сяргей Грахоўскі, Алесь Пальчэўскі, Артур Вольскі, Мікола Чарняўскі, Казімір Камейша, Алесь Камароўскі, Уладзімір Магзо, Павел Марціновіч, Тамара Тарасава, мастацкія рэдактары Валянцін Ціхановіч, Юген Ларчанка.

Я слухаю сваімі любімаму часопісу 33 гады. «Вясёлка» — маё жыццё, мой касмічны Байканур, маё шчасце, сонца і паветра, гаючая крыніца творчасці, натхнення і чалавечай уцехі ў зямным раі. Побач са мною — вядомыя пісьменнікі Мікола Маляўка, Анатоль Эзкаў, Маргарыта Прохара, малады аўтар Алесь Бараноўскі, мастак Уладзімір Жук, мой намеснік, літаратар і педагог, кіраўнік вясёлкаўскіх праектаў Анастасія Радзікевіч. А ў складзе рэдакцыі сьлінныя пісьменнікі Беларусі: Алесь Бадак, Раіса Баравікова, Анатоль Бузьвіч, Ніна Галіноўская, Казімір Камейша, Алена Масла, Мікола Мятліцкі, Іосіф Рогаль, Мікола Чарняўскі, Маргарыта Яфімава, а таксама кампазітар, народны артыст Рэспублікі Беларусь Эдуард Зарыцкі.

Хочацца, каб і далей «Вясёлка» была патрэбнай чытачам, каб пашталёвы прынёсіў яе ва ўсе семі, ў якіх гадуецца дзеці.

Уладзімір ЛІПСКІ, галоўны рэдактар «Вясёлкі», лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Кінарэтра

ЗАКАД ПАЧЬ НАЕЦЦА З УСКОДУ,

альбо Першы сэкс савецкага кінагледача

Цэнтр візуальных і выканальніцкіх мастацтваў, на базе якога цяпер пастанан працуе дырэктар ММКФ «Лістапад», пры падтрымцы Міністэрства культуры Беларусі і Пасольства Японіі арганізаваў чатырохдзённую рэтраспектыву «сэнся» асноўнага інстытуту, японскага рэжысёра Сёхэя Імамуры, якая складалася з 7 фільмаў і якую прывёз у Беларусь малодшы сын рэжысёра Херасуке Імамура, генеральны дырэктар кампаніі «Імамура прадакшн».

Кінематаграфічнае жыццё Мінска, здаецца, выходзіць на абсалютна новы ўзровень. Прайшлі часы кінафестывалю «Лістапад» як руляра гуманістычнага кіно постсавецкіх краін, большасць кіназалаў сталіцы адрамантавалі і надалі ім лёгкага еўрапейскага лоску. І хаця ўнікальнае старамодалыя маляваныя кінаафішы ў Беларусі працягваюць жыць, кінапаказы Мінска ўдасканальваюцца, папўяваюцца сапраўднымі рарытэтамі. Тут варта казаць пра новы ўзровень кінажыцця не толькі таму, што ўпершыню ў Мінск прывезлі фільмы двойчы ўладальніка «Залатой пальмавай галіны» Канскага кінафестывалу («Легенда аб Нараяме», 1983 і «Вугор», 1997), якія раней не дэманстраваліся ў шырокім пракаце, але і таму, што дырэкцыя «Лістапада» пачала працаваць круглы год. А не так, як было раней — роспачыныя спробы арганізаваць усё на лепшым узроўні за два месяцы да фестывалю... «Лістапад», відавочна, набліжаецца да тых фестывалю-узораў, да якіх яго хоча наблізіць новая дырэкцыя: Каны, Берлін, Венецыя... Вядома, гэта доўгі і няпросты шлях. Але ніхто не абяцаў, што будзе лёгка. Таму не толькі вопыт сумеснай кінавытворчасці, якая спаквалля набірае абароты ў Беларусі («Адзінокі востраў» Пітэра Сіма, «У тумане» Сяргея Лазніцы», «Роля» Канстанціна Лапушанскага), будзе карысны тут. Зацікавіць патэнцыйны інвестары ў саўтараў дапамогуць і гэтыя міжнародныя кінапраекты.

З творчасцю Сёхэя Імамуры ў мінчан свая гісторыя. Яго фільм «Легенда аб Нараяме» адкрыў беларусам вочы на кіно і на тое, што кіно можа быць розным.

— Дзякуючы шырокаму экрану, DVD-калекцыям мы ведаем шмат вобітных імёнаў кінамастацтва. Але ёсць пэўныя зыбы: некаторыя найвялікшыя імёны бадай ніколі не вядомыя нам. Так, з творчасцю Сёхэя Імамуры беларускі глядач не асабліва знаёмы, — распавядае Ігар СУКМАНУ, праграмны дырэктар ММКФ «Лістапад», адзін з аўтараў канцэпцыі рэтраспектывы.

— Таму калі ў нас з'явілася магчымасць прэзентаваць шырокай публіцы невядомыя карціны Сёхэя Імамуры, мы за гэта ўхапіліся адразу. Насамрэч 20 гадоў таму ў Мінску адбылася, па сутнасці, культавая падзея, звязаная з імем Імамуры. Арт-хаўснае кіно «Легенда аб Нараяме» ў 1988 годзе аказалася адным з самых папулярных і сенсацыйных праектаў, якія дэманстраваліся

на тэрыторыі цяпер ужо была Савецкага Саюза. Увечце залу мінскага кінатэатра «Кастрычнік» на 1000 месцаў. Хвост чаргі па квітку на фільм Імамуры заканчваўся каля ўвахода на станцыю метро «Акадэмія навукаў», прычым у першы ж дзень усе квітку на бягучы тыдзень былі раскуплены. Гэта быў цікавы і складаны час, толькі-толькі пачала адсоўвацца «жалезная заслона». Упершыню нам глядач сутыкнуўся з такім адкрытым кінематаграфам, які раней быў прадстаўлены толькі на старонках энцыклапедыяў па кіно.

«Легенда аб Нараяме», магчыма, не зрабіла б такога ўражання на савецкага гледача, калі б там не было шмат адкрытых сцен: сцэны кахання, гвалту, агоньня жаночыя грудзі на ўвесь экран. Нездарма ў абмеркаванні гэтага фільма ў Беларусі бралі ўдзел не толькі разумныя кіназнаўцы, якія шукалі там алюзіі і квінтэсэнцыі, але і простыя гледачы, якія шукалі там

свабоду. Фільмы Сёхэя Імамуры сапраўды цяжка для ўспрымання. Непрыкхавана жорсткія, яны аднаочна яву і мастацтва, пяшчоту і гвалт, гуманізм і мізантронію. Гэта кіно іншых людзей. У іх адносна адна нашага ўспрымання свету, чужая міміка і жэсты.

Размаўляючы з сынам рэжысёра Херасуке Імамура таксама было нялёгка. Моўны бар'ер і паспадзітва перакладчыка заўжды ўскладняюць кантактаванне. Тым не менш я распытала спадара Херасуке пра творчасць бацькі, японскую кінаадукацыю, трагедыю на АЭС «Фукусіма-1», цэнзуру ў мастацтве і ўражаны ад Беларусі. Тыдзень у Беларусі для Херасуке Імамуры аказаўся вельмі насычаным: кінапаказы, сустрэчы са студэнтамі, інтэрв'ю, экскурсіі. Японскі гошч нават знайшоў магчымасць паглядзець на Нясвіжскі палац. Ён падзяліўся сваімі ўражаннямі.

— Яны вельмі круны і парадавала тое, што Беларусь вельмі шмат увагі надае гісторыі, спрабуе рэстаўраваць, узняць архітэктурныя гістарычныя каштоўнасці. У Токія гэтага практычна няма. Кожны будзе на свой густ.

Пасля жудаснага мінулага года здарэння на АЭС «Фукусіма-1» Японія змянілася. Мастацтва кіно змянілася таксама.

— Адразу пасля аварыі стварылі некалькі дакументальных фільмаў пра аварыю — тэлевізійныя і для кінатэатраў, — распавядае Херасуке Імамура. — Я чуў, што ў працэсе стварэння фільмаў былі некаторыя сур'ёзныя непрыемныя моманты: людзі, якія пацяргалі, вельмі адмоўна рэагавалі, калі на іх накіроўвалі камеру, не хацелі, каб іх здымалі...

Некалі японцы перажылі адну атамную трагедыю. 6 і 9 жніўня 1945 года адбыліся атамныя бомбардзіроўкі Хірасімы і Нагасакі. Пасля гэтай падзеі сталі з'яўляцца розныя фільмы: шчырыя, праўдзівыя, з гумарам, японскія і не толькі. Некаторыя з іх сталі класікай сусветнага кінематографу, як, напрыклад, «Хірасіма, люблю мая» (1959) французца Алена Рэнэ. Магчыма, гуцьві жорстка, але жудаснае жыццёвое драмы такога маштабу абуджаюць любоў мастацтва. Таму што выклікаюць боль. Чым мацнейшы боль, тым больш верагоднасці, што твор мастацтва акажацца неверагодна

таленавіты і адметны. Праз колькі гадоў, калі трагедыю Фукусімы асэнсуюць, трохі змяніцца з ёй, як з Непазбешнасцю, пачнуць з'яўляцца мастацкія фільмы. І тады мы яшчэ раз узгадаем пра японскае кіно. Беларусы ўжо не будуць так крапчаць голяя цэлы на экране, мы зразумеем нешта большае.

Наогул, «ногі» японскага кінематографу растуць з традыцыйнай японскай культуры, у прыватнасці, з тэатра кабукі. Сын Сёхэя Імамуры свяржае, што ўплыву традыцыйнага тэатра на кіно істотны і сёння:

— У любым выпадку нельга казаць, што мы зараз не адчуваем уплыву кабукі. Мы, японцы, усе і па сёння, можа быць нават не ўсведамляючы гэтага, усё роўна знаходзімся пад уплывам традыцыйнага тэатра кабукі. Эстэтычнае ўспрымання японца — згустак такога мастацтва. Кабукі для нас — вельмі важная частка жыцця.

Падобныя рэтраспектывы дазваляюць не толькі наладзіць і пашырыць культурныя між-дзяржаўныя сувязі, але і даведацца больш пра экзатычную для нас культуру. І нават, як у выпадку з Японіяй, у пэўным сэнсе падтрымаць суграмдзяні свету ў складаную хвіліну. Хочацца спадзявацца, што такіх паказаў будзе ў Мінску вельмі шмат. Бо колькі ўсяго яшчэ не бачылі беларусы! І абавязкова, каб рэклама была адпаведная, інакш залы рызыкуюць пуставаць. А праз некаторы час, магчыма, дзе-небудзь у далёкім «прасунутым» горадзе адбудзецца рэтраспектыва беларускага кіно. І гэта таксама, бюспрэчна, сыграе станоўчую ролю на шляху нашага кінематографу да сусветнай арт-сцэны. Наогул, з'яўляцца праз парадны ўваход не заўжды абавязкова. Можна залезці праз акно. І патрапіць акурат у Парыж. Альбо ў Каны.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ. На фота: кадры з фільма «Легенда аб Нараяме»

Крыж: Андрэй Міхайлаў.

1. Разведвальнае судна. Заключэнне над стражу. Іголку ў ім не знайсці. Валікі гармонік.

2. Сакалка. Рабочае адзенне. Ільняна на рацэ. Агароджа з пшаві. Раўнаснасць.

3. Дзяўчына, якая не ведае, што гэта за арганізм. Трок-палы страус. Афганская сталіца. Сягондасна аснова твора. Злая бліда.

4. Без яго не заагравае скрыпка. Каштоўны камень. Адзін тур туфлі. Алены статак. Выступ у сярне храма. Алфавіт.

5. Бог у мусульман. Аборная частка калоны. Варгас каштоўных папер. Галоўны вораг мышэй. Маленькая малпа.

6. Ваера-краса Беларусі. Палярная качка. Аффіцэр. Авецка-паддэтак. Чараўніца.

7. Дадатны электрад. Від рашата. "Адзёныя дрэва". "Кватэра" марак. Варгас каштоўных папер. Галоўны вораг мышэй. Маленькая малпа.

8. Напой з хлеба. Багіна перамогі. Кіраўнік ВУН. Металічная каробка пад вагонам. Адзін у сваім родзе. Знарок, умалец.

9. Металічная "нітка". Сусветная сталіца рышкаў. Рускі бейсбол. Яе сталіца - Ліма. Нерухома частка рукавіка. Значок, умалец.

10. Галіна влі. Аўтарушка - вечнае... 0,914 м. Усходні кірунак. "Свойскі заяц". Навошта гэты калі ў дзіцячых іграх.

11. Амерыканскі сямёр.

ПРАВЕРАЦЕ, КАЛІ ЛАСКА АДКАЖЫЦЬ

1. Разведвальнае судна. Заключэнне над стражу. Іголку ў ім не знайсці. Валікі гармонік. 2. Сакалка. Рабочае адзенне. Ільняна на рацэ. Агароджа з пшаві. Раўнаснасць. 3. Дзяўчына, якая не ведае, што гэта за арганізм. Трок-палы страус. Афганская сталіца. Сягондасна аснова твора. Злая бліда. 4. Без яго не заагравае скрыпка. Каштоўны камень. Адзін тур туфлі. Алены статак. Выступ у сярне храма. Алфавіт. 5. Бог у мусульман. Аборная частка калоны. Варгас каштоўных папер. Галоўны вораг мышэй. Маленькая малпа. 6. Ваера-краса Беларусі. Палярная качка. Аффіцэр. Авецка-паддэтак. Чараўніца. 7. Дадатны электрад. Від рашата. "Адзёныя дрэва". "Кватэра" марак. Варгас каштоўных папер. Галоўны вораг мышэй. Маленькая малпа. 8. Напой з хлеба. Багіна перамогі. Кіраўнік ВУН. Металічная каробка пад вагонам. Адзін у сваім родзе. Знарок, умалец. 9. Металічная "нітка". Сусветная сталіца рышкаў. Рускі бейсбол. Яе сталіца - Ліма. Нерухома частка рукавіка. Значок, умалец. 10. Галіна влі. Аўтарушка - вечнае... 0,914 м. Усходні кірунак. "Свойскі заяц". Навошта гэты калі ў дзіцячых іграх. 11. Амерыканскі сямёр.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Варта самастойна прымаць рашэнні, ад якіх залежыць ваша будучыня: не спадзявайцеся на парадзі навакольных і на чужы досвед, таму што ваша сітуацыя нельгавая. Вам неабходны кароткачасовы адпачынак. Варта трохі знізіць тэмп, у якім вы прывыклі вырашаць службовыя праблемы.

ЦЯЛЕЦ. Разлічваць выключна на ўласныя сілы — мудрае рашэнне, але не заўсёды. Добра было б задумацца пра дадатны бакі сумеснай працы. Калі не будзеце раскідвацца па дробязях, то зможаце рэалізаваць шматлікія задумкі.

БЛІЗНЯТЫ. Настае тыдзень камфорту і дабрабыту. Гэта датычыцца практычна ўсіх абласцей. Паспрабуеце надаваць больш увагі сабе і стварэнню ўтульнай атмасферы навокал. Гэта перыяд пераацэнвання духоўных каштоўнасцяў, якое адаб'ецца на вашым лёсе і ўнёсе сур'ёзныя карэктывы ў светаадчуванне.

РАК. Будзеце падсядова імакніцца да небажэлек і прыгод. Невядома, ці будзе гэтая рызыкаўдвая дзейнасць апраўдана паспяховым дасягненнем мэты, аднак бура незабыўных перажыванняў вам гарантавана. У сярэдзіне тыдня не чакайце выканання ўсіх вызначаных планаў, яны рэалізуюцца часткова, і з улікам зоркаў паправак.

ЛЕУ. Зоркі шапчуць вам пра сваю добрабытасць у сферы грамадскай дзейнасці. Не дазваляйце сябе эксплуатаваць, але і не ўтойвайце сваё здольнасцяў. Менш верце ў чужыя абяцанні і аб'ектыўна разлічваць свае сілы і магчымасці.

ДЗЕВА. Магчымы ўдзел у шматоб'ектным праекце, толькі лепш доўга не разважаць, бо можаце прапусціць сваю магчымасць. У другой палове тыдня амаль усе справы будуць атрымоўвацца з лёгкасцю.

ШАЛІ. Паспрабуеце не забывацца пра самае важнае. На працы ў вас назапасілася нямала спраў, якія патрабуюць неадкладнага ўмяшання. Як разграбце гэтую кучу, падумайце пра працяг адукацыі — гэта дабратворна адаб'ецца на працы. З калегамі будзьце дыпламатычны, але не гробуйце і настойліва, адстойваючы свае погляды.

СКАРПІЁН. Вам выпадае шанец паспяхова ўвасобіць мары ў рэальнасць, а ідзі ажыццявіць на практыцы. Праўда, можа назрацца дэфіцыт ідэй. Перагледзьце сістэму адносін, якая склалася з навакольнымі людзьмі, магчыма прыйшоў час штосьці змяніць.

СТРАЛЕЦ. Будзеце схільныя ўскладняць становішча і забываць свае адносіны з людзьмі. Магчыма, варта даверыцца каму-небудзь з блізкіх. Не выключана, што вам падкажыць простае і элігантнае рашэнне. Настае перыяд важных спраў.

КАЗЯРОГ. Досыць напружаны тыдзень, які дазволіць рэалізаваць вашы шматпаланавае магчымасці. Вам могуць прапанаваць цікавую працу. Не згаджайцеся адразу, але і не адмаўляйцеся, не даслухайшы, абдумайце плюсы і мінусы. Прысвяціце добраўпарадкаванню свайго дома хоць бы адзін дзень.

ВАДАЛЕЙ. З'явіцца магчымасць зменшыць тэмп працы, хоць гэта наўрад ці паўплывае на вашы планы — жаданне працаваць ад гэтага чамусьці не знікне. Паспяхова разабраўшыся з самымі неадкладнымі і важнымі справамі, запланаванымі на тыдзень, вы адчуеце дзіўную лёгкасць. Але не варта тут жа вешаць сабе на шыю мноства новых абавязкаў, вазьміце паўзу.

РЫБЫ. Варта звярнуць увагу на знакі, якія вам пасылае лёс. Не ігнаруйце, ні намёкі на паспяховы зыход падаць. Не гробуйце дробнымі даручэннямі: можа быць, менавіта так вы дасягнёце поспеху — курчка дзюбце на зярнятку. Пажадана трымацца далей ад авантурных задум вашага калегі. Залежыць па вышэй справы — так вы пазбегнеце інтрыг і плёткаў.

У НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

Катафалк і музыка для любімага Тузіка. Праз два тыдні ў Беларусі адкрыюцца першыя легальныя могілкі для хатніх жывёл.

СУЧАСНЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ ШКОДНЫ ДЛЯ САСУДАЎ

За дзесяць гадоў амаль удвая вырасла колькасць зарэгістраваных выпадкаў хвароб сістэмы кровазвароту. Абумоўлена гэта не толькі аб'ектыўна лепшай дыягностыкай, але і суб'ектыўна дрэнным стаўленнем беларусаў да ўласнага здароўя.

Па словах намесніка дырэктара па арганізацыйна-метадэчнай рабоце РНПЦ «Кардыялогія» Аляксандра ПАЦЕЕВА, у апошні час установы аховы здароўя былі забяспечаны належнай дадатковай апаратурай, якая дазваляе абследаваць, выяўляць праблемы і паярэдзіць заўчаснаю пельб я мага большай часткі насельніцтва. З другога боку, насельніцтва краіны імкліва старэе, а сардэчна-сасудзістая паталогія найперш уласцева людзям сталага веку. Важную ролю адгрываюць і іншыя суб'ектыўныя фактары. Скажам, фінансава-эканамічнае становішча, псіхасмацьяныя нагрукі, урбанізацыя, умовы жыцця і працы, распаўсюджанасць зловжывання алкаголем і залежнасць ад тытуню, а таксама цукровы дыябет і лішня вага.

Вялікая частка насельніцтва не мае матывацыі да заахавання ўласнага здароўя, канстатуюць кардыёлагі. А гэта самае важнае ў процістаянні такім распаўсюджаным сардэчна-сасудзістым захворванням, як артарыяльная гіпертэнзія, ішэмія і сардэчна-сасудзістая паталогія. У краіне летас было зарэгістравана 2 млн 360 тыс. пацыентаў з хваробамі сістэмы кровазвароту. 970 тыс. беларусаў пакутуюць ад ішэміі, 1 млн 815 тыс. — ад артарыяльнай гіпертэнзіі, якая пакуль не дала ўскладненняў. Працягваецца рост захваральнасці парўзненняў вострага мазгавога кровазвароту. Толькі летас у краіне зарэгістравана звыш 33 тыс. такіх хворых. Абсалютная большасць апошніх мае і артарыяльную гіпертэнзію.

На працягу апошніх гадоў у структуры агульнай смяротнасці на долю хвароб сістэмы кровазвароту прыпадае 51-54 працэнты выпадкаў. Гэта адзін з асноўных фактараў фарміравання цяжкай дэмаграфічнай сітуацыі, адзначае спадар Пачеў. Сярод элементарных мер пярэдняй прафілактыкі кардыёлаг называе барацьбу з алкаголем і тытунёвай залежнасцю, змену ладу харчавання на карысць садавіны і гародніны (не менш як 500 г, акрамя бульбы, у дзень), высокую фізічную актыўнасць.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ЧАСТУЦЕСЯ!

Лімонны кекс з глазурай

Зразумела, што традыцыйны куліч павінен быць на дражджах. Калі ў вас няма паяці гадзін, каб прыгатаваць святочныя кулічы (а парадаваць родных смачнай хатняй выпечкай вельмі хочацца), то гэты рэцэпт менавіта тое, што трэба. Вельмі прыемны на смак кекс з тонкім лімонным водарам. І да свята яшчэ можна паспець.

Спартэбніца: яйка — 3 шт., жаўток яечны — 2 шт., цукар — 250 г, масла сметанковае (пакаёвай тэмпературы) — 200 г, кефір — 100 мл., лімон (цэдра і сок) — 1 шт., мука пшанічная — 250 г, разрыхляльнік цеста (ці сода, гашаная водатам) — 1 ч. л., цукровая пудра — 150 г.

3 лімона надзіраем цэдру і выціскаем сок. З 3 ст.л. соку пакідаем для глазуры.

Размякчанае масла ўзбіваем з цукрам, дадаючы па адным яйкі і жаўткі, увесь час працягваючы ўзбіваць. Дадаём цэдру і сок лімона, кефір, прасяяную муку і разрыхляльнік. Добра вымешваем. Цеста гатова. Змазваем форму маслам, выкладваем цеста.

Выпякаем 50–55 хвілін пры 180 °С. Праз 20 хвілін пасля пачатку выпякання можна прыкрыць верх фольгай, каб не згарэў. Астылы кекс пакрываем лімоннай глазурай. Для глазуры ў цукровую пудру патроху дадаём лімонны сок, пакуль не атрымаем белую цягучую масу. Калі выкарыстоўваць гэта цеста для велікодных кексаў, то ў яго можна дадаць шклянку разынак, папярэдне замочаных у каньяку ці іншым спіртным.

Каўбаса курныя хатня хуткага прыгатавання

Пасля страшывага, расказаных па ТБ, адпадае ўсякае жаданне купляць каўбасы ў крамах. А каўбаскі ж хочацца! Паспрабуйце зрабіць самі.

Спартэбніца: мяса курнае (без костак) — 1 кг, часнок — 7-8 зуб., соль — на смак, перац чорны молаты — 0,5 ч. л., прыправа для курцы — 0,5 ч. л., мянзэз — 2 ст. л., жалацін — 15 г.

Курынае мяса парэзаць разам са скурынкай на кубікі памерам 1,5–2 см. Дадаць у фарш соль, часнок і прыправы. Дадаць 2 сталовыя лыжкі мянзэз і старанна змяшчаць фарш. Пасля гэтага ў фарш усыпаць 15 г жалаціну і яшчэ разоў змяшчаць. Пачынаем рабіць каўбаскі. З гэтай колькасці фаршу атрымоўваецца 4 невялікія каўбаскі. Выкладваем 1/4 фаршу на харчовую плёнку. Зортваем у каўбаску. Пасля гэтага зверху закручваем у фольгу «чужеркай». Адрэаляем у духоўку на 1 гадзіну пры тэмпературы 180 градусаў. Калі каўбаскі астынуць, адрэаляем іх у халадзільнік гадзін на 8.

Як выбраць жаночыя туфлі

Ад новай пары туфлікаў трэба атрымаваць задавальненне, а не мазалі і натоптышы. Таму, выбіраючы абутак, звярніце ўвагу на некалькі простых рэчаў, якія дапамогуць не памыліцца з пакупкай.

Па туфлі лепш ісці ў краму ў першай палове дня, але пасля 12 гадзін: нага ўжо «расходжанна», а вячэрняй ацёчнасці яшчэ няма. Калі выбіраць абутак на стомленыя за дзень ногі, памыліцца з памерам і туфлі будуць спадаць. Абавязкова прымярайце абодва туфлі — ва ўсіх адна нага крыху большая за другую.

Надзейшы новую пару абутку, абавязкова не проста пастойце, але і паталчыце іх у дзень. У дужыню ніякі абутак не разношываецца. І калі пачыць ўпіраюцца — смела прасіце наступны памер. У шырыню абутак з натуральных матэрыялаў можа трохі пацягнуцца, а са штучных — не. Мяккі скураны абутак за дзесяць дзён наахвонна расцягваецца ўсяго толькі на 2-3 мм.

Агледзьце мысок і заднік туфля. Скура ў гэтых месцах павінна быць пружкай і ў міру цвёрдай. Каб правярць, злёгка націскаеце на іх: на якаснай і правільнай апрацаванай скуры ўвагнутасці знікнуць самі (выключнае — мяккія максісы).

Любіце туфлі на шпільцы? Падчас прымеркі сачыце, каб абутак быў не з «запасам», а сапраўды вам па назе. Інакш падчас носкі нага будзе ўвесь час праслізгаць наперад, а гэта можа прывесці да паломкі ці дэфармацыі абцаса, не кажучы ўжо пра мазалі і дыскамфорт. Калі падкладка светлая, асцерагацца няма чаго. Цёмная можа фарбаваць ногі. Якасць цёмнай падкладкі лёгка правярць, калі пацёрць яе вільготнай насоўкай. Але калі туфлі вельмі спадабаліся (хоць і фарбуюць!) і вы ўсё ж такі збіраецеся іх купіць, адразу запасіцеся адмысловым абутковым спрээм супраць афарбоўвання.

Многія актыўна спрабуюць падшвы на гнуткасць, ды так, каб мысок дакрунуўся да пяці. Гэта няправільна. Падшвы трэба сгнучць толькі зліткай. Добры абутак заўсёды трымае форму і трохі спружыніць у месцы, дзе адбываецца выгіб ступні пры хадзе. Калі падшва цалкам згінаецца — абутак няякасны.

ЗАЛАТЫЯ ПРАВІЛЫ

- Куплячы замшавы абутак, не забудзьцеся: ён хутка разношываецца. Таму на прымерцы выбранае пара павінна шчыльна «сесці» па назе.
- Калі ў туфляў падоўжаны мысок, абсалютна нармальна, калі ў мыску вольныя застаюцца 1-2 см.
- Штосьці пайшло не так і туфлі сталі спадаць? Для рашэння гэтай праблемы скарыстаўцеся адмысловай вуцількай-зданікам ці скураной вуцількай.
- Каб у абутку было камфортна, ступня па ўсёй паверхні павінна абпаірацца на падшвы. Калі звод ступні «вісіць» у паветры, хадзіць у туфлях будзе нязручна.

І ПЕСНЮ РОДНУЮ ЛЮБЛЮ Я...

БУДЗЕМ ЖЫЦЬ ЯК НАБЯЖЫЦЬ

Як толькі Якаў Навуменка прынёс песню «Будзем жыць як набяжыць» на эстраду — яе адразу дружна падхалпілі слухачы. Іх вабіла тэкставая і меладычная блізкасць новага вакальнага твора да фальклорных узораў. Асабліва кранала ў ім філасофская развага пра адзінства і моц грамады. Па-народнаму мудра сцвярджалася, што трэба заўсёды трымацца свайго роду, сваёй сямі, сваёй сяброўні, з якімі разам і на працы, і на талач, і на бяседзе. Толькі сярод іх знойдзеш і уважлівае паразуменне, і духоўную падтрымку. Пранікнёна выконваў гэтую песню і сямейны дуэт — Нзілі Багушэўская, заслужаная артыстка Беларусі, і Ізміл Капланаў, музыкант, кампазітар.

Будзем жыць як набяжыць
Верш Аляса БАДАКА
Музыка Ізміла КАПЛАНАВА

Там за ракою
Зной пір гарою.
А за пагоркам
Плеча-чаця горка.
А ў нашай хаце —
Будзем жыць, не памром!
Ой-ей-ей, будзе ўсяк,
Або гэтак, або так!

Каб не прапалі,
Злопечы наласці,
Трэба старацца
Разам трымацца.
Трэба трымацца
Роднае маці,
Любай старонкі,
Вернае жонкі.

Прыпеў:
Хто нам паможа,
Ведаюць Божа,
Маці ды жонка,
Чарыца звонка.
Выгіе на святая
Той, хто багаты,
Бедны і ў будзень,
Ой, не забудзе.

Апошнія два радкі запеву і прыпева паўтараюцца.

Падрыхтаваў
Міхась ШАВЫРКІН.

Б'яседныя ПЕСНІ

БУДЗЕМ ЖЫЦЬ ЯК НАБЯЖЫЦЬ

1886 год — выйшаў першы нумар грамадска-палітычнай і літаратурнай газеты «Мінский листок». Першая ў Беларусі прыватная газета ліберальна-асветніцкага кірунку. Выходзіла ў Мінску на рускай мове 2—3 разы на тыдзень. Асвятляла масавае жыццё, падае ў краіне і за мяжой, дзейнічала грамадска-макрэтычных арганізацый, інфармавала аб сацыяльна-эканамічным становішчы сялян і гарадскіх жыхароў. Друкавала творы беларускіх аўтараў, мясцовых літаратараў, народныя песні, легенды, агляды расійскіх кніг і часопісы прагрэсіўнага кірунку, гісторыка-этнографічныя нарысы А. Багдановіча, М. Доўнар-Запольскага, А. Слупскага і іншых. Менавіта ў гэтай газеце 16 мая 1889 года пад назвай «Тарас» ўпершыню была апублікавана анімічная пазма «Тарас на Парнасе».

1745 год — нарадзіўся Дзяніс Фанвізін, родначынальнік рускай камедыі, які напісаў: «Век жыць, век вучыцца, сябар мой сардэчны! Такая справа». Аб незвычайным поспеху п'есы «Недоросль» пры яе першай пастаноўцы на прыдворнай сцэне на Царскім лузе сведчыць невядомы аўтар: «Тэатр быў напоўнены, і публіка аплазіравала п'есе кіданнем кашалюк».

Князь Пацёмкін, забывшыся аб сваёй сварцы з Фанвізіным, расказаваў яго і сказаў: «Памры цяпер, Дзяніс, ці хоць больш нічога не пішы — імя тваё немяротным будзе па адной гэтай п'есе». У 1777 годзе пісьменнік з жонкай наведваў свайго сябра Мацвея Радзівіла і добра пагасяваў у яго маёнтку ў Паланечцы (зараз Баранавіцкі раён). У дзёнічнай класіка гасціннае мястэчка ўдастоена некалькіх радкоў: «29 жніўня прыехалі абабдаць у мястэчка Паланечка да Радзівілаў. Тут мы былі прынятыя вельмі добра ў доме самога гаспадарка. Абед добры, на срэбры, і віны найлепшыя».

1962 год — нарадзіўся Ігар Арэставіч Еўтухоў, беларускі гісторык, доктар гістарычных навук і гісторыі раянства сярэднявечча, працэс фарміравання менталітэту грамадства, развіцця заходне-еўрапейскай гістарычнай думкі.

Было сказана Ніна Мацяш (1943—2008), паэтэса і перакладчыца: «Гасподзь схіліцца да ўсіх, ды нічых духам Ён не чуе».

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра 13 красавіка.
Месяц у сусор'і Вадалея.

Імяніны
Пр. Марыі, Абрама, Макара, Сяргея, Яфіма.
К. Бярнарды, Валерыі, Марты, Юстыны, Валяр'яна, Германа, Максіма.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.10	20.10	14.00
Віцебск	5.58	20.02	14.04
Магілёў	6.01	20.00	13.59
Гомель	6.00	19.54	13.54
Гродна	6.26	20.24	13.58
Брэст	6.30	20.22	13.52

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 742мм рт.сл. +2...+4°C	ГРОДНА 740мм рт.сл. +5...+7°C	МІНСК 734мм рт.сл. +4...+6°C	МАГІЛЁЎ 738мм рт.сл. +5...+7°C
БРЭСТ 743мм рт.сл. +9...+11°C	ГОМЕЛЬ 743мм рт.сл. +7...+9°C	...у суседзяў	
ВАРШАВА +10...+12°C	КІЕЎ +15...+17°C	РЫГА +9...+11°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +7...+9°C
ВІЛЬНЮС +15...+17°C	МАСКВА +11...+13°C		

Абазначэнні:
 ■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ■ слабая геамагнітная бура

УСМІХНЕМСЯ

— Ваш трэнер што-небудзь разумее ў футболе?
— Вядома! Перад кожнай гульні ён тлумачыць нам, як мы можам выйграць, а потым пасля гульні аналізуе, чаму мы праігралі!

Як прыемна, калі пасля вечарынкі прычынацца і бачыць, што дом не твой!

Сустрэаюцца два прыяцелі. Адзін на мыліцах.
— Што з табой здарылася?
— У аўтамабільную аварыю трапіў.
— Які жах! Дык ты зараз без мыліц хадзіць не можаш?
— Халера яго ведае. Лекар кажа, што магу, а адвакат — што ні ў якім разе.

Дык ніхто яшчэ не піў!
Гэта ж мы з кумам фарбаванымі яйкамі чокаемся...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 ад 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У.ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА, А. КЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, Т.ПАДАЛІЦ (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЎСКА, С.РАСОЎСКА, Л.РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СПАЛЕНСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛІШУК, Л.ЦІШОШК.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, аддзельна за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласныя карэспандэнты: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.vziazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@vziazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэзаныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэалявана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыетарыяце «Вываліцтва «Беларускі Дом друку», ПД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 1671.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 красавіка 2012 года.